

ЙОРДАНКА ДЕЛЕВА
МЕЧТИ ПО СТРУНИТЕ

ЙОРДАНКА ДЕЛЕВА

**МЕЧТИ
ПО СТРУНИТЕ**

Карлово – 2014

ЗА ДАНИ

Дани Делева е едно изключително момиче, а аз имам редкия шанс да го познавам! Бях впечатлена от нейните разкази, а сега вече знам, че нейните творения са удивителни, мъдри и уникални. Тя е Божие ДЕТЕ, няма втора като нея. Пише така, както хора, преживели всичко най-лошо и пошло на света не биха могли, може би защото е тънка и чувствителна душа, значеща много повече от материята. Само тя и единствено тя би могла да изрече слова като: „В краищата им две сълзи кротко се приготвят за полет“. А става въпрос за очи. И за много повече. Или: „Години наред посреща слънцето с мрака и отново с мрак го изпраща, но в тази нощ, след краткия проблясък, пред него се появи истински образ. Мракът на нощта и мракът на слепотата му заспах за миг, за да се събуди зрението му.“ Това дете, намерило и изгубило всичко, е Дани Делева. Обичам всяко нейно слово!

Павлина Йосева

МЕЧТИ ПО СТРУНИТЕ

Човек не може да избяга от съдбата си! Понякога тя прилича на свирепа снежна буря, помитаща всичко по своя път. Невъзможно е да я избегнеш, нито да се скриеш от нея. Тя те преследва и ти напомня, че животът не е изграден от хаотични решения, случки и събития, а от подредени следствия на собствените ти избори и действия. И когато осъзнаеш всичко това, разбираш, че тази снежна буря си ти самият и че единственото, което можеш да сториш, е да преодолееш себе си. Да се примириш, да затвориш очи и да навлезеш смело в снежната ѝ паст, стъпка по стъпка да преминеш от другата страна и да откриеш, че единствените пречки и ограничения, които съществуват, са поставени от собственото ти съзнание...

Тя беше почти на осемнадесет. Живееше заедно с големия си брат в малка къща в подножието на планината. Родителите ѝ бяха починали отдавна и с брат ѝ останаха без никакви живи роднини. Имаха единствено своето куче Франк, малко мебели, дрехи и учебниците, които успяха да си купят от заработените през лятото пари. На нея ѝ предстоеше да завърши училище, а брат ѝ бе студент по медицина. Той се бе нагърбил с нелеката задача да учи и да работи едновременно, за да имат с

какво да се препитават. Заради това рядко се прибираше вкъщи и често минаваха седмици, преди двамата да се видят. Но тя не му се сърдеше. Знаеше, че той прави каквото може, и му беше благодарна. Понякога дори се чудеше дали ако тя бе на негово място, щеше да поеме цялата тази отговорност. Не мислеше, че нервите и силите ѝ биха стигнали, за да се грижи и за двамата.

Като цяло водеше обикновен живот. По-голямата част от времето си прекарваше в училище и в библиотеката. Книгите ѝ помагаша да избяга от реалността и да отплава в непознатите води на далечни места и светове. Най-много се възхищаваше на хората, постигнали нещо в живота си. Искаше и тя да успее и да бъде запомнена с нещо, след като земният ѝ живот приключи. Момичето прекарваше часове в мислене. Чудеше се кога ли и тя ще открие своя талант, който да я направи значима за обществото. Пред очите ѝ често изникваха картини от някаква подсъзнателна реалност, която тя наричаше „бъдеще“. В тези картини бе обкръжена с много приятели. Не живееше вече в бедност и изглеждаше по-добре отсега. Ала всичко това бяха илюзии.

Години наред съзнанието ѝ се луташе в търсене на онова, в което тя бе най-добра. Но не го намираще. Бе убедена, че всеки човек таи в себе си таланти и способности, заложили в него от някакъв вездесъщ разум, който предопределя мястото ни в този свят. Но нейните таланти сякаш се бяха скрили от самата нея. Продължаваше да прекарва часове, прожектирайки мислено мечтите си, и може би точно това ѝ пречеше да ги направи реалност.

Всяка нейна представа за това как е открила своята цел и е успяла в живота, всъщност вземаше от времето, през което можеше да я направи реалност. Непрестанно се оглеждаше за някакъв знак от съдбата, който да преобърне живота ѝ и да я направи такава, каквато искаше да бъде, но този знак не идваше и за нея съществуването ѝ досега бе лишено от смисъл. Дори в дните, когато не валеше, над главата ѝ се простираха купища буреносни облаци. Когато слънцето печеше ярко, в очите ѝ се разпознаваха тъгата и тъмнината. Но пък имаше и дни, в които бе щастлива. Буреносните облаци изчезваха и в очите ѝ заиграваха светли искри. Точно такъв бе денят, в който целият ѝ живот пое по нов, съвсем непознат път.

Тя лежеше в леглото си и обхождаше с очи до болка познатата стая. В мислите ѝ отново енергично се надпреварваха картини от мечтаното бъдеще. Внезапно стана, закуси и пое към училище. По пътя си не отделяше очи от разпъпващата се зора. Гледката я успокояваше и предизвикваше усмивката ѝ. Очертаваше се един съвсем обикновен и слънчев ден като всички останали до момента. Първия час я изпитаха по философия, но предвид оскъдните ѝ знания по новия урок учителката обеща да я вдигне пак следващия час. Останалите учебни часове не минаха по-добре. По математика не успя да реши две от задачите на дъската и само доброто настроение на преподавателката я спаси от красива двойка в бележника. Очите ѝ бяха втренчени в малкия ръчен „Луминор“, когато той най-после показа 13:00 и учебните занятия окончателно

свършиха. Звънецът в коридора завибрира и дрезгавият му глас проехтя като спасителен звук в ушите на всички.

Тя взе раницата си и стремглаво напусна голямата училищна сграда. Беше решила да се прибере и хубаво да си почине, а вечерта да се телепортира в света на Виктор Юго и „Парижката Света Богородица“. Плановете ѝ обаче нямаше да протекат в тази последователност, но тя все още не подозираше това. Когато стигна до центъра на града, откъдето тръгваше пътят за планината, чу прекрасния звук на класическа китара. Пое право към източника. Оказа се, че възрастен музикант използва слънчевия следобед, за да спечели малко пари от милостинята на преминаващите хора.

Тя спря и се заслуша в песента, която той свиреше. Позна веднага красивата мелодия. Това беше „Рондо“ на Жан Филип Рамо. Беше толкова щастлива да чуе подобно гениално произведение на улицата, изпълнено толкова вярно с класическа китара! В репертоара на музиканта успя да чуе и произведения като „Нощната разходка на дявола“ на Клаус Шиндлер, прочутата Компарсита, валс на Диабели, популярна соната на Хендел и др. Класическите произведения ѝ бяха слабост и тя се зарадва да открие и друг човек със същия интерес като нейния. Много ѝ се искаше да даде малко пари на възрастния мъж, но в джоба си имаше само три лева, с които бе запланивала да си купи обяд и вечеря. Апетитът обаче изчезна напълно, когато мислите ѝ се съсредоточиха изцяло над хубавата музика. Докато всички хора минаваха покрай стареца и почти не обръщаха внимание на музиката му, тя с ши-

рока усмивка и грейнали очи седна на земята, опиянена от красивите тонове.

Музикантът забеляза своята почитателка и също така топло ѝ се усмихна. За него бе истинска радост, че някой толкова млад харесва нещата, които свири. Мина почти половин час и възрастният човек свали китарата на земята, за да си почине. Новата му почитателка точно това и чакаше. Стана и стисна ръката му, просълзена от неговия талант. Последва може би най-приятният разговор в живота ѝ! Старецът ѝ разказа за времето, когато бил млад и имал собствена рок банда, за двата си неуспешни брака, за ниската си пенсия и за своя най-добър приятел – китарата. Явно човекът се нуждаеше да поговори с някого и тя бе щастлива, че е този някой. На свой ред и тя разказа на дядото за тежкия си живот, за мечтите си и за търсенето на онзи дълбоко скрит талант, който се надяваше да открие в себе си. Старецът беше впечатлен от музикалните ѝ познания. Дълги години бе смятал, че младите третираат класическата музика като нещо овехтяло и безполезно, за което няма място в главите им. С радост обаче откри, че това не е така. Вътрешно в него се зароди желание да помогне на това момиче. Забеляза интереса ѝ към старата му класическа китара – марка „Вестер“. Ръчно изрисуваният гриф бе привлякъл вниманието на момичето и то със страхопочитание докосваше лакираната му заоблена част. Докато наблюдаваше нейния интерес, му хрумна нещо, което едва ли би сторил всеки ден, особено за непознат човек. Реши да ѝ подари китарата си! Вкъщи имаше две акустични китари и още един „Вестер“, а това

момиче се нуждаеше от инструмент, за да отговори на музикалния си порив. Той нямаше деца, нито внуци, на които да остави скромното си притежание, и разсъди, че ако може да помогне на тази девойка, си струва да опита. Затова без никакво колебание каза, че ѝ подарява китарата си. Момичето бе толкова изненадано от неочаквания подарък, че за няколко мига остана безмълвно. После се опита да откаже щедрия дар, слисано от добротата на възрастния мъж, но опитът му остана напразен.

Старецът настояваше момичето да вземе китарата и да потърси своя талант в музиката. Предложи му безплатни уроци веднъж седмично, за да могат да разберат дали наистина има потенциал. То се съгласи, макар че усещаше вина дълбоко в себе си заради приетия подарък. Малко преди да се раздели със стареца обаче, тайно пусна в кутията пред него онези три лева, които имаше в себе си. Записа си адреса му в джобния телефон и силно стиснала стария „Вестер“, тръгна към вкъщи.

Когато се прибра, прекара цялата вечер в разучаване на китарата. Стотици пъти плъзгаше пръсти по металните струни и с трепет посрещаше звука на всяка една от тях. Представяше си как ще свири усърдно месеци наред, докато най-накрая се научи да изпълнява любимите си мелодии. Някъде бе прочела, че за успеха са нужни 99% труд и само 1% талант и се надяваше тази максима да важи в пълна сила и за нея. Никога не беше се чувствала така, както в онази вечер! Сърцето ѝ биеше лудо, а в гърлото си усещаше силно вълнение от новото начинание. За

пръв път в живота си тя разбра, че е открила своята цел... Цел, която можеше да промени всичко.

В следващите месеци тя често ходеше до къщата на стария музикант. Той ѝ преподаваше напълно безплатно, както бе обещал при първата им среща. Оказа се, че девойката е много по-добра, отколкото и двамата можеха да предполагат. Способността ѝ да учи бързо правеше всичко много лесно. Съвсем скоро тя можеше да свири почти всички свои любими произведения. Шестте струни я бяха отвели дори по-далеч: тя започна да пише и собствени мелодии, които старецът с наслада слушаше и изучаваше. Девойката най-после бе открила своя талант и сега отделяше всяка свободна минута от времето си, за да го развива. Вече се учеше от най-добрите! Ерик Клептън и Джимми Хендрикс се бяха превърнали в нейни безспорни любимци.

Един ден старият музикант я покани да свирят заедно на центъра. Изсвириха няколко пиеси, специално създадени за изпълнение с две китари. Слънцето грееше ярко през този ден и всички бяха излезли да се разхождат по магазините. Това бе добре дошло за двамата китаристи. Купичката пред тях бързо се напълни с едри и дребни пари – доказателство за това колко добре свирят заедно. През този ден получиха и много похвали и усмивки от случайните минавачи. А тези, на пръв поглед незначителни действия, стоплиха сърцата и на двамата. Няколко дни подред те заставаха в центъра на града и споделяха музиката си с хората. В една неделя на април, докато свиреха, облечен в елегантен костюм мъж спря и се

загледа в тях. После се приближи и с лъчезарна усмивка пусна банкнота от сто лева в купичката. Музикантите забелязаха това и побързаха да благодарят на непознатия. Той им махна за довиждане и пое по пътя си. По-късно, когато старецът изваждаше парите от стоманената купичка, видя, че столеровата банкнота е завита около визитна картичка. Той извика девойката при себе си и каза, че може би това е нейният шанс да успее! На визитката освен името на щедрия мъж се подвизаваше и титлата „музикален мениджър“. Момичето набра номера, изписан на визитката, и се представи. След десетминутен разговор девойката получи покана за прослушване в едно от музикалните студиа в града.

Почувства се на седмото небе! Прегръщаше с всички сили стареца и му благодареше за всичко, което бе сторил за нея. Той самият бе много щастлив. Чувстваше я като своя дъщеря и през всички тези месеци с огромно вълнение я учеше на всичко, което знаеше. Прослушването щеше да е в сряда. Така изминаха три безсънни нощи за младата музикантка. В деня на прослушването усещаше как крайниците ѝ треперят от вълнение. Стана преди разсъмване и свири няколко часа. После сложи най-хубавите си дрехи и малко грим и се запъти към студиото. Там всичко мина повече от добре. Продуцентът хареса много нещата, които тя изсвири. Най-голямата изненада дойде, когато ѝ предложи договор за албум. Момичето не можеше да повярва, че всичко се случва така бързо! Подписа договора без никакво колебание, като междуременно се запозна с озвучителя и с монтажиста в студиото,

а после бързо се отправи към къщата на стареца. В дясната си ръка стискаше екземпляр от договора, където пишеше, че студиото се ангажира да издаде нейните трудове през следващите три години.

Взе пътя от студиото до къщата на стареца за десет минути. Още от входната врата го извика по име и с високо вдигната ръка започна да развява договора. Като разбра, че той не я чува, влезе в къщата. Но там я чакаше нещо неочаквано. По средата на малкия хол лежеше безжизнено тялото на стария музикант. По-късно разбра от лекарите, че е получил инфаркт, който се бе оказал фатален.

Последвалите дни след смъртта на музиканта бяха особено тежки за девойката. Много пъти се питаше защо всичко се случи точно тогава, в този така важен за нея ден. После се сещаше за онази мисъл, която гласи, че когато човек спечели нещо, неизменно губи друго...

Близо шест месеца тя прекара в къщата на стареца. През това време завърши училище, бе приета в Консерваторията и издаде своя първи албум. Албумът се радваше на особен интерес от страна на публиката и доходите от него бяха добре дошли. Тя не спираше да разширява своя талант и ставаше все по-добра! Често излизаше на центъра и свиреше, за да спечели допълнителни пари. Имаше дни, в които не ѝ оставаше никакво време за свирене, но волята и желанието ѝ да се развива не я оставяха намира. Дори през нощта огласяше малката къща със своята музика. Неуморно опъваше шестте струни и си пред-

ставяше, че се намира на огромна сцена пред хиляди хора, дошли да слушат музиката ѝ ...

Годините се изнизваха като ноти изпод металните струни на китарата. Дойде време за дипломирането на младата жена. След дълго, упорито учене и искрена любов към книгите тя успя да изпълни и още една своя цел – да завърши библиотекарския институт. Вечерта на празненството по случай дипломирането си тя грабна китарата и се изправи смело пред всички. Тогава изсвири най-любимата си песен. Тази, която преди години слухът ѝ бе доловил безпогрешно сред шума на забързания град. Песента, запознала я с човека, открил нейния талант. Същият, който бе променил живота ѝ към по-добро и който до последно бе вярвал, че „великите мечтатели не само осъществяват мечтите си, а чрез силната си воля успяват и да ги надхвърлят“.

Втора награда в Националния литературен конкурс „Стамен Панчев“ – Ботевград (30.11.2013)

КРЪГОВРАТ

Денят отново умря, за да се роди нощта. Застина зад хоризонта и издъхна, агонизирайки под напора на луната. Беше прохладно, а звездите блестяха като светулки около запалена свещ. Всичко постепенно потъна в прегръдката на новородената нощ. Само аз не успях да се отдам на крепките ѝ ръце. Притихнала, не отделях очи от звездното небе. Лек ветрец полюшваше отпуснатата върху раменете ми коса. Отнякъде долиташе ехото на нежна класическа песен. Заслушах се и се облегнах на стария люлеещ се стол. Потопих се в мисли по вече покойния ден. Припомнях си всяка малка подробност и изживявах отново най-прекрасните мигове. Чувствах се като феникс, възроден от пепелта на миналото, за да се докосне до същността на настоящето.

Нощта за пръв път имаше друго лице. Тя не приличаше на зъл демон, вперил сенчести ириси над безпомощния град, а на красив кораб, плаващ върху катранено море с блестящи перли. Не отделях очи от картината пред мен. Наслаждавах се почти като опитен познавач на художественото изкуство. Тялото ми не помръдваше. Сякаш бях в

дълбока хипноза и послушно чаках нещо, което да ме избави от това състояние.

В този момент си припомних аромата на стария дъб. Всяка фибра на тялото ми пулсираше от желание да вдъхне повече от животворния мирис. Ноздрите ми монотонно се свиваха и разширяваха от желание да го приютят в себе си. Пулсът ми се ускоряваше с всяко ново вдишване, докато съзнанието ми изцяло се пренесе в една различна реалност. За някакъв отрязък от време имах чувството, че летя. После разбрах, че съм на същото място, където бях само няколко часа по-рано. Реката се стичаше бавно по острите скали. Букет от зелен мъх обгръщаше стъпалата ми. Слънцето грееше, докато пухкави облаци се закачаха с връхчетата на лъчите му.

Започнах да вървя по каменистия речен бряг. Наблюдавах как светлината изцежда ръкавите си по повърхността на водата. Стотици пеперуди кръжаха около мен. Дърветата шумно ме поздравяваха, полюшвайки листа... В този момент усетих силния аромат на стария дъб. Затичах се. Оставих обонянието си да ме води към дъба. Няколко мига по-късно се озовах пред него. Но нищо не беше същото! Какво се бе случило с него? Стъблото липсваше, а клоните, подобно на телата на загинали воители, лежаха безпомощно върху студената земя. За миг сякаш чух оглушителния писък на собствената си душа. Паднах върху полуизсъхналите листа и труповете им изсвистяха под тежестта ми. Не можех да повярвам, че стария дъб го няма! Той бе пазител на най-съкровения ми тайни – олтар на цялото ми детство.

Съдирах пръстта с нокти. Напоявах със сълзи изсъхналите клонки. Мъчително връщах всеки спомен с дървото, а после бавно го погребвах в кръговете на отрязаното му стъбло. За кратък миг поисках да погребам и себе си в дъба. Да изгния с последните му останки. Само храмът на душата ми да остане там и от олтара му да се появи нов живот. Едно малко уязвимо клонче с тънки корени, впити слабо в пръстта... един нов красив дъб, пред който някой друг да поиска да се изповяда!

Изведнъж небето бе разсечено от ярка мълния. Гръмотевичен писък ме изкара обратно от пропастта на моите представи. Осъзнах, че още е нощ и аз все още седях върху люлеещия се стол. Навън земята започна да попива първите дъждовни капки. Вече миришеше на дъжд. Обзе ме носталгия по миризмата на стария дъб. Исках отново да застана под гъстата му корона, да прегърна дебелилото стъбло и да почувствам закрилата, която винаги усещах около него.

Взех стария дъждобран. Скрих под него тялото, а после и косите си. Излязох навън и се отправих към близката гора. Минах през каменистия речен бряг. Светкавици удряха с камшик по отражението на водата. Небето не спираше да ръмжи над мен, а студеният дъжд тежко докосваше найлоновата ми покривка. Миризмата на гора бе по-силна отвсякога. Обонянието ми жадно се опитваше да долови аромата на стария дъб, но това така и не стана.

Опитвах се да различа очертанията му в тъмното. Лутах се измежду останалите дървета. Тъмнината обаче успешно играеше на криеница със зрението ми. Бе мина-

ло известно време, когато осъзнах, че съм изгубила пътеката. А бурята не отминаваше, напротив! Все по-яростно тършуваше наоколо. Но аз не спирах да търся стария дъб. Безумно обикалях гората и вътрешно изгарях от болка, че не съм при него.

За кратък миг една мълния проблесна пред очите ми. Старият дъб сега бе цял пред мен. Аз ли го бях открила, или той ме бе намерил? Не ми беше ясно! Появи се изведнъж. Видях как мълнията го целува нежно. Видях и как малък пламък се появява на мястото на целувката. После всичко започна да гори. Огнени езици се бореха с дъжда. Той намаляваше, а те се увеличаваха... Това бе най-страшният огън – огънят на умиращите спомени. Той изгаряше не само дъба, а и крилото на душата ми. Превръщаше в пепел не само дървесината, а и цялото ми минало.

Наблюдавах случващото се, мислейки за нещата, които бях преживяла. Осъзнах, че цялото ми настояще се основава на миналото. Че всичко СЕГА всъщност е ПРЕДИ. Нямах смисъл да продължавам така. Не намирах и сили за промяна. Разперих ръце като птица, готова за последен полет. Затичах се към огромните пламъци. Приклеших ги в своите обятия. Най-после аз и дъбът бяхме едно. Най-после се сляха минало и настояще!

Вечерта страстно галеше своите заспали чеда... докато самата тя не заспа. А накрая, потънала в омайния си сън, изчезна безследно. Умря, за да приветства раждането на новия ден. Бурята отдавна се бе разнесла. Слънцето изгръ и изсуши мократа земя. А в гората, на мястото на стария

дъб, едно клонче неестествено бе изникнало сред купчината пепел.

За пореден път смъртта бе родила живот...

Поощрителна награда в Седмия национален литературен конкурс „Огънят на Орфей” – Пловдив (5.07.2013)

СМЪРТТА НА ГЛАРУСА

Слънцето докосваше плажната ивица със своите дълги светлинни камшици. Те се плъзгаха по повърхността на солените песъчинки и се гмурваха в дълбоките води на Черно море. После, едва достигнали дъното, се разтваряха в бистрата вода. Въздухът хладно пронизваше следобеда. Вълните изхвърляха останките на мъртви морски обитатели. Хората се тътреха като мравки по широкия бряг, а ято гларуси се нижеше из небесната шир. На една скала под тях два други гларуса хищно се бореха за някаква риба. Вкопчили човки в трупа ѝ, го дърпаха яростно, напълно изгубили спокойния си нрав. Търкаляха се и се блъскаха в острата скала с нетърпеливо очакване другият да се предаде.

На небето десетки малки облачета постепенно се групираха в един, подобно на части от голям пъзел. После дружно завиха слънцето със сиво одеяло и разплакаха октомврийския следобед. Порой от сълзи започна да се излива над усиливащите се вълни. Сводът зарева с жесток тътен. Всичко живо се скри, изчаквайки края на тази есенна буря. Само гларусите продължиха своята борба на онази скала. Мокри до неузнаваемост, пленени от жела-

нието да се нахранят, дори не обръщаха внимание на разбеснялата се стихия. Писъците им оглушаваха цялата морска ивица, но никой друг не се включи в зловещия им спор.

Бурята премина много бързо и потъна зад хоризонта. Слънцето излезе изпод сивото си одеяло и озари самотния бряг. Прибойт се укроти и сега само леки вълнички галеха повърхността на водата. Гларусите все още водеха свирепа битка. Изтощени, инатливо дърпаха вмирисаното парче месо. То бе толкова обезобразено, че почти не личеше рибешката му природа. За миг птиците стиснаха човки още по-силно и този път гръбнакът на рибата се прекърши, месото се разкъса и гларусите се отдръпнаха рязко, изхвърлени от собствената си сила. Гладно протегнаха шии във въздуха и изгълтаха трудно извоюваната плячка. После единият кацна на плажа, след като се увери, че другият не го преследва.

Но гларусът, който остана на скалата, изобщо не се интересуваше от доскорошния си съперник. Той умело използваше последните лъчи на слънцето, за да се стопли и да изсуши перата си. Прекара на мястото си около половин час и накрая реши да потърси още малко храна, преди да се стъмни. Направи няколко бързи летателни обиколки над плажа и недоволен се приземи на един изсъхнал дънер. Предусещаше, че няма да открие нищо и ще трябва да гладува до сутринта. Отправи поглед към морето и внезапно очите му заблестяха. В далечината видя как на едно място водата е потъмняла – сякаш голям пасаж от риби минаваше отдолу. Без да чака много,

разпери криле и се спусна натам. Гмурна се в потъмнялата вода и разтвори човка за очаквания улов. Но вместо приятния солен вкус на риба, птицата усети как някаква горчива, слuzеста течност засяда в гърлото ѝ. В опит да не се задави, гларусът отчаяно изплува на повърхността.

Жалните му крясъци заглушаваха песента на вълните. Гласът му придоби силна дрезгавина от мазната течност. Постепенно плътни хрипове започнаха да придружават грачовете на птицата – тя звучеше така, сякаш се давеше на повърхността. Никой обаче не я чуваше... Нефтеният разлив, в който бе попаднала, поглъщаше всичко наоколо – звуците, морските обитатели, водата и дори този безпомощен гларус. Петролното петно приличаше на космическа черна дупка, през която всичко изчезва някъде в неизвестността.

Птицата изгуби изцяло възможността си да лети. Перата ѝ се сплстиха, а крилата натежаха и тя трудно ги размахваше. Желанието за живот в нея бе силно и затова тя не спираше да се бори! Ала смъртта студено приближаваше... Уплашената душа на птичето трепереше като ръцете на алкохолик. След известно време луната изгря и хвърли поглед над гларуса. Нощта наоколо бе тиха и ясна. Тялото на птицата потрепваше леко във водата. Замлъкнала напълно и жално свела глава, тя очакваше приближаващия край. В очите ѝ играеха меките отражения на лунните лъчи, бавно се спускаха по тялото и се разливаха в черното петно...

На сутринта утрото с мъка се плъзна по небесния свод. Вълните спяха спокойно, докато слънцето протягаше към брега своите дълги светлинни камшици. Във водата като статуя се открояваше черна фигура. Тя бе в средата на тъмно петно с размерите на септична яма. Около него въздухът бе изгубил свежестта си и се бе превърнал в отрова. Събраха се хора, вперили угрижени погледи във водата – коментираха замърсяването и въздишаха тежко. Не след дълго се появиха работници, които се заеха с почистването на разлива. Извадиха фигурата и я оставиха на брега. Едно момченце се спря до нея и започна да я разглежда. Когато осъзна, че това е мъртъв гларус, се разплака и изтича обратно при майка си. Детето не ѝ каза защо плаче, но видяното дълго време щеше да го буди през нощта.

Птицата стискаше в човка сравнително голяма риба – беше я сграбчила в последния си порив за живот. Но още преди нея рибата също бе станала жертва на човешкото нехайство...

Първа награда в Международния конкурс „Аз обичам Черно море“ – Несебър (31.10.2013)

ПОЛЕТ ИЗ МЕЧТИТЕ...

Искам да живея на онова място, където светлината властва над деня, а мракът покровителства нощта. Там, където полетът на птиците става реалност и където облаците се групират в прекрасни изображения. Искам да съм птица, свободно рееща се в своя дом! Много ли искам? Да изоставя цялото време на човешката природа! Искам да се слея с небесата! Да бъда високо в небесната шир, да се наслаждавам на полета на моята душа, докато тялото ми ме гледа от върха на най-високата скала. Искам сутрин да се будя и да целувам лазурното небе, да гъделичкам слънцето с криле и да галя облаците с поглед. Искам да прегърна пълната свобода в моя прекрасен и далечен дом – небето. Искам онова така търсено спокойствие и знам, че е там – остава само да му отида на гости. Едно приятелско гостуване, дълго колкото един човешки живот... повече не искам!

ДРУГАТА РЕАЛНОСТ

Отново вървя по улиците на родното Карлово. Ситен дъждец, фин като скъпа коприна, нежно се сипе върху косите и лицето ми. Мрачно е! Агонията на слънцето остава недоловима заради сивото небесно покривало. Само там, в края на града, пъстри цветове издават присъствието на светлинни лъчи. Но над мен е все така облачно! Погледът ми се рее в търсене на нещо красиво. Ръцете ми стискат здраво мъничкия фотоапарат, ала еднообразието на дъждовния ден все повече ги отчайва.

Изгнили листа ми правят път по широките тротоари. Тук-там погледът ми спира върху черно-белите лица от набръчканите некролози. Поглеждам ги, почти машинално прочитам имената на притежателите им и безмълвно отминавам нататък. Тайно хвърлям поглед и върху преминаващите край мене хора. Виждам недоволството им от този дъждовен ден. Изписано е на лицата им – безлични почти като онези от некролозите. Всички бързат за някъде и сигурно ще пристигнат там, където са се запътили. Но къде отивам аз? Къде е красотата, която толкова отчаяно издирвам?

Погълната от тези размисли, зарязвам монотонната си разходка и се затичвам напред. Тичам все по-бързо. Студеният въздух нахлува и с жестока острота изпълва дробовете ми. В ушите ми ръмжи вятърът, а сърцето ми пулсира в гърлото. Тичам и пея песен без определен текст. Дори не разбирам мислите в главата си, просто тичам и стискам с ръце малкия фотоапарат. Губя се под копринените капки на дъжда. Губя се от хорските погледи, от некролозите и от мен самата.

Стигам до прага на своя дом. Поглеждам нагоре – небето е все така сиво. После премествам поглед към некролога на дядо. Образът от снимката ме преизпълва с покой и топлина. Спомени изплуват пред очите ми, които се наводняват от внезапния прибой на миналото. Неусетно душата ми започва да се изповядва сама пред себе си. Съжالياва за отминалото детство и все още очаква красотата на близкото бъдеще. Като феникс се преражда от пепелта на спомените и протяга ръката ми към пътната врата.

Хващам студената брава и прекрачвам прага. От другата страна слънцето разпръсква своите лъчи. Облаците ги няма. Ситните капчици дъжд – също! Вече не е студено и не е зима. Разцъфнал е прекрасен летен ден... в моя дом! Градината привлича вниманието ми, обагрена от псъртрите цветове на розите. Дърветата са отново изпълнени с плод. Люлката притихнала ме чака под зелената ябълка, а черното ми зайче с любопитство изследва пчелите върху любимите гербери.

Приятно напрежение препуска в мен. Чувствам как се преизпълвам с енергия! Хващам фотоапарата и започвам да снимам. Обективът смирено запечатва всеки малък детайл и точно там, сред тази новооткрита красота, забелязвам нея – омайната ярка дъга! Вдигам ръце, стискайки малкия фотоапарат, и снимам. После сядам на синджирената люлка и с наслада продължавам да се любувам на цветята, дърветата и Зайо!

Когато дъгата изчезва от погледа ми, поглеждам направените снимки върху широкия екран на фотоапарата. Но за моя изненада, на тях отново е мрачно и студено... и пак са там сивите облаци! Дори дъгата е изчезнала, заменена с безличното сиво. Замислям се и осъзнавам: толкова съм искала да откроя красотата, че неволно съм я създала в ума си. Без да се замисли, фотографът в мен е продължил да снима илюзионната действителност и с всяка следващата снимка се е приближавал до съвършеното, макар и отдалечавайки се от реалността.

Уча се да откривам красотата там, където никой друг не я вижда...

ЛЪЧ НА МИЛОСЪРДИЕ

Зимата се спусна със своя тежък сводест похлупак. Затвори света между решетките на студа и стисна слънцето с ледена длан. Снежната ѝ пелерина нежно покри земята, а сив мрак се разпростря из небето. В резултат бялото и сивото често се сливаха помежду си и се оглеждаха в очите на хората. Заслепяваха ги със своята красота и ги вледеняваха с коварния си допир.

Понякога зимата разтваряше шепа и позволяваше на слънчевите лъчи да се покажат между пръстите ѝ. Тогава светлината прогонваше сивия мрак и озаряваше небето. Правеше дупки в снежната пелерина и през тях стопляше замръзналата земя отдолу. В тези дни Съни бе най-щастлива. Излизаше от дървената си колибка и с надежда гледаше към небето. Милваше слънчевите лъчи с муцунка и се радваше на всичко наоколо.

Тя бе немска овчарка и съвсем скоро щеше да навърши дванадесет. Това правеше близо 80 човешки години. Но не бе нужно да пресмятаме възрастта ѝ, за да разберем, че вече е много стара. Козината ѝ бе оредяла, тялото – изпосталяло, а слабите ѝ крака почти не успяваха да я удържат исправена. В очите на кучето личеше печатът на са-

мотата, която сякаш бе принудила зениците им да търсят спасение в небето. Там те откриваха слънчевите лъчи, птиците и облаците – един непознат, различен и много по-красив свят, който лекуваше болката със силата на красотата.

През всички тези години Съни бе служила вярно на стопаните си. Обичаше ги и ги пазеше. Те обаче никога не оцениха нейната преданост. Когато бе млада, често я биеха без причина. Не я извеждаха на разходка и я принуждаваха да живее като роб. Кучето никога не опита да отвърне на ударите. Винаги търпеше побоищата, примирено със съдбата си.

Може би най-жестоката постъпка на стопаните ѝ се случи, когато Съни беше на осем и стана майка на четири кученца. За нея това бе най-щастливият ден в живота ѝ. Не спираше да милва главичките и да облизва телцата им, докато невинно се гушеха в нея. Но още непрогледнали, само няколко дни след раждането, стопаните на немската овчарка взеха кученцата и тя никога повече не ги видя.

Съни дълго тъгуваше за своите мъничета. С месеци скимтеше от мъка и продължаваше да понася тежките удари на тоягата. След време скимтенето ѝ спря, но по всичко личеше, че Съни се е променила. Искрицата надежда и желанието за живот сякаш бяха изчезнали. Тя започна да открива своя живот в мечтите. А мечтите си подаряваше на лазурното небе. Дори сега, четири години след загубата, Съни не преставаше да мечтае. Въпреки

старостта си продължаваше да се наслаждава на полета на птиците и ги изучаваше с интерес.

Ала тази зима вещаеше повече студ от предишната. Сивият мрак започна все по-често да закрива небесното платно, а слънцето по-рядко показваше лъчите си. Това правеше Съни тъжна и още по-болна. Оскъдната храна и мразовитите нощи в порутената колиба дори не ѝ позволяваха да поспи. Сгушена посрещаше мразовития мрак и по същия начин го изпращаше. Бяха минали почти две седмици, откакто слънцето не бе изгрявало. Декември беше към края си, а на вратата чукаше януари с още по-свирепа строгост. Стопаните на Съни започнаха да ходят по-често при нея. Говореха ѝ, но тя дори не ги поглеждаше. Очите ѝ все така жално гледаха към небесата.

Ето че дойде Коледа. Детски гласове огласиха двора. Познати и непознати хора минаваха край кучето. През краткото време, в което то излизаше извън колибата, те отправяха към него погледи на съжаление и отвращение едновременно. Съни обаче не забелязваше това. Вдигнала глава нагоре, гледаше към небосклона и търсеше слънцето, от което толкова имаше нужда. Но то продължаваше да се бори със захвата на зимата без да може да я победи и мъчително се криеше зад сивотата на мрака.

Болките на овчарката се усилваха, но тя все така послушно седеше на входа на колибката си и не спираше да чака. Стопаните ѝ, предусетили настъпващия край, решиха да освободят Съни за една последна разходка из двора. Махнаха каишката от врата ѝ. Надяваха се да видят как тя щастливо ще започне да подскача наоколо, но това бе

невъзможно. Не отделяйки поглед от небето, Съни продължи да чака спасителното слънце. Нямаше сили да помръдне. Знаеше, че е свободна, че може да се разходи из целия двор, но в същото време тялото ѝ бе прекалено отпуснато. Не можеше дори да се повдигне.

В навечерието на Рождество хората се бяха настанили на топло в компанията на роднини. Стопаните на Съни също се прибраха, отдавайки се на сладки приказки. Но тя остана все тъй сама, очакваща и слаба. Очите ѝ дори не мигаха вече. Не знаеше дали е жива или мъртва. Не чувстваше. Не помнеше. Просто гледаше, копнееше и чакаше.

И докато вятърът се извиваше свирепо над града, нещо се случи. Топъл полъх докосна полуголата шия на Съни. Мразовитият вой утихна, а мракът сякаш изгуби цвета си. Отнякъде се чува радостни викове и хиляди фойерверки полетяха във въздуха. Кучето с интерес гледаше небето. Безброй цветове феерии изригваха пред очите му, а после, взривени, се губеха в нищото. Всички празнуваха раждането на Иисус. Хиляди погледи наблюдаваха светлинното шоу. Но само Съни видя как лъч светлина изцяло разполови небосклона.

Облаците се разсеяха и зад тях с ослепителен чар разцъфна луната. Освети всичко наоколо и с мек допир погали очите на немската овчарка. За пръв път от толкова време Съни усети нежността, от която имаше нужда. Макар лунната светлина да не бе като слънчевите лъчи, кучето беше щастливо. Студът магически си бе отишъл и сега то изпитваше единствено топлота и спокойствие.

Цяла нощ луната не спря да раздава от своята любов. Даряваше по един спасителен лъч за бедните и бездомните, самотните и неверниците. Обновяваше ги със сиянието си и им даваше красотата, за която копнееха душите им. И докато клетите страдалци отпиваха жадно от лъчите на луната, останалите не подозираха за техния катарзис. Празнуваха Христовото рождение и си пожелаваха нови радости, забравяйки да благодарят за онези, които вече имат. В коледната нощ само нещастниците, лишени от уюта на дома и топлината на семейството, оцениха дара на небесата.

В тази нощ едно куче разбра какво е да бъдеш обичан. Стоплено, наскреп студа, то не свалеше погледа си от луната. Благодарни за нейната любов и неусетно последва лъчите ѝ. Достигна небесата и разбра, че доскорошната болка е изчезнала завинаги.

Съни бе отново млада и този път намери свободата, за която цял живот бе копняла.

Първа награда във II Национален конкурс за православна поезия и проза „Рождество на Спасителя“ – Бургас (20.12.2012)

СВЕТЛИНА И МРАК

Уличният шум заглъхна. Денят потъна в блажен сън, а нощта се събуди от своя. Хората се скриха между четирите стени на подредените си затвори. Звездите изгряха за среща с тихата меланхолия на мрака. Тъмнината топло прегърна света и в багрите на черното единствено лунната светлина осветяваше малкия град.

Бях сама. Взирах се през пламъка на свещта в ситния шрифт на една книга и се опитвах да избягам от обикновената действителност. Исках да забравя за света около мен, но онзи в среднощното четиво не бе по-добър от истинския. Това ме преизпълни с недоволство. Дори книгите бяха придобили горчивия привкус на суровата реалност! Затова затворих дебелите корици и оставих онзи свят да съществува само там... в белите листове. За миг ми се прииска да можех да арестувам и моята действителност между две такива корици – големи, дебели и тежки. Да я разпръсна из печатните страници и да мога да я напускам всеки път, щом затворя картонената преграда.

След тези кратки размисли реших да изляза навън. Отворих вратата и просто се слях със скитащите сенки.

Затворих я и оставих всичко зад себе си – то не ми трябваше! Взех с мен само душата си. Започнах да тичам. Тичах, докато не останах без сили. После се строполих на земята и отчаяно впах пръсти в ронливата почва. Мина време, преди да се съвзема. Изправих се и изтупах прахта от белите си дрехи. Огледах се и осъзнах, че съм напред нищото. Безкрайно житно поле се простираше пред мен. Отзад любимото Карлово приличаше на огромна купчина светулки, които примигваха в синхрон.

Обърнах се и тръгнах сред житните класове. Бях сама под мрачното небе в компания с душата ми. Погледнах нагоре – луната ме гледаше с усмивка. До нея звездите топло присвяткаха за поздрав. Навлизах все по-навътре в класовете. Не се страхувах, че ще се изгубя. Аз бях изследовател в един нов и различен свят, какъвто не бях срещала дори зад картонените корици на книгите. Тъмнината се разкриваше пред мен с цялата си магия. В този момент тя не бе притежателка на силите на мрака, потайността и страха, а носителка на красотата! Разкриваше ми я с всяка моя крачка към огромната ѝ дълбина. Обгръщаше ме и ме даряваше с топлина, подобна на тази от пламъка на ярка свещ.

Потъвах все по-дълбоко в тъмното и не осъзнавах как светът зад мен изгасваше и се губеше. Почувствах се сама в нищото – изгубена душа в бездушното пространство! Явно когато попаднеш в мрака, ти сам ставаш мрак... Превърнах се в безцветна част от безкрайно цяло. Тъмнината ме бе примамила с красотата си и сега се чувствах като частица от нея, без собствено значение. Обикновена

плочка от безкрайна мозайка, но не и себе си. Изведнъж се запитах: това ли искам? Толкова ли лош бе животът ми всъщност? Опитвах ли се да го променя, или просто бях решила, че бягството е единственият ми изход?

Не бях сигурна в отговорите на тези въпроси, но въпреки това започнах да се боря с обаятията на мрака. Удрях го и се мятах в опити да се откъсна от него. Борбата постепенно ме изтласка нагоре и аз бавно започнах да се връщам в реалността. Когато се добрах до нея, се отблъснах от мрака и той превърна прегръдката си в юмрук. Удари ме и ме изхвърли надалеч.

Отворих очи и лъч светлина прониза зениците ми. Небето беше толкова светло – неистово светло! Нощта бе слязла от трона си и на нейно място се бе възцарил денят. Погледнах нагоре и очите ме заболяха – бях прекарала прекалено дълго вгълбена в мрака! Вгледах се в разтворените небеса. Бяха невероятно красиви, но за мен нощната им красота си остана по-голяма. Тръгнах към дома си, размишлявайки за преживяното. Осъзнах, че светлината е само искрица във времето и пространството, докато мракът е постоянен. Все пак светлината се открояваше, защото го имаше него! Въпреки това бях щастлива, че дори в най-непрогледния мрак винаги се появява лъч светлина. Рано или късно... също като този, който ме посрещна на прага на реалността.

Всъщност в света не доминира нито тъмната, нито светлата му страна – и двете съществуват в единство.

Виждаме ги с изгрева и залеза на всеки ден и най-хубаво е, когато постигнат хармония и в самите нас.

ГНЕЗДОТО НА ЧЕРВЕНОШИЙКАТА

„**П**огледнете го само! Не е ли съвършено малкото прасковено дръвче? Отрупано с цвят, ухаещо толкова силно и омайващо“ – това повтаряха жителите на малкото селце, които всяка сутрин минаваха покрай младата праскова. Огънала се от цялото това изобилие, предстоящо да върже плод, тя беше истинското доказателство, че не съществува по-изящен и прецизен майстор от природата. Всичко, излязло изпод нежните ръце на великия творец, бе съвършено като тази праскова.

Селяните чистосърдечно се радваха на кичестите ѝ клони. Тя растеше в центъра на селото, точно пред кметството. Сутрин даряваше въздуха със свежия дъх на пролетта, на обед приветстваше пчелите опрашители, а вечер майчински приютяваше под себе си старческите седенки. Животът на китното подбалканско селце бе неизменно свързан с красивото дърво. Всички се грижеха за него и с нетърпение очакваха да опитат плодовете му.

Една сутрин в клоните на прасковата се появи малко гнездо. Селяните с любопитство го наблюдаваха и се чудеха каква е птицата, която го бе свила там. Няколко

дни подред надничаха с интерес, но гнездото оставаше празно. Само едно малко яйце се мъдреше в центъра му. Старците го нарекоха „сирачето“, защото птицата, която го бе снесла, очевидно не се интересуваше каква ще е съдбата му. Всички вярваха, че то няма да оцелее. Все пак майка му я нямаше, за да го мъти и топли...

Скоро обаче отвътре започнаха да се чуват отчаяните звуци на малка червеношийка. Прекрасната птичка като по чудо се бе излюпила и отчаяно търсеше своята майка. Още сляпо, червеношийчето кряскаше от глад и тревога. Селяните чуваха звуците на птицата, но не правеха нищо, за да ѝ помогнат. Безучастно се взираха в красивата праскова и сляпо се надяваха майката да се върне при детето си. Виковете на младото птиче достигаха до всяка къща в селото и настоятелно нахлуваха в умовете на хората. Това бяха не просто викове, а молби за помощ от една жадна за живот душа. Но никой не успя да откликне на тях и след по-малко от два дни те заглъхнаха завинаги.

Селяните с тъга надникнаха през клоните на кичестата праскова и забелязаха безжизненото телце на малката червеношийка. То бързо бе започнало да се разлага. Всякакви насекоми кацаха върху него и подобно на топка, която отскача от земята, литваха отново и пак се връщаха. Клепачите стояха все така затворени, както първия ден, когато птичката се бе излюпила. Тя така и не бе успяла да види красивите цветове на прасковата. Краткият ѝ живот бе белязан от проклятието да бъде слаба и болезнено сама в свят, в който се раждаш и умираш, зависим от друго живо същество.

След няколко дни прасковата започна да хвърля цветовете и листата си върху ронливата пръст. Те падаха като сълзи отгоре и постепенно изгубваха цвета си, подобно на светулките, които в смъртта губят светлината си. Гробище от мъртви цветове и изсъхнали листа се появи под дървото. Останаха само голите клони, които тъжно напомняха за някогашната пъстроцветна украса върху тях. Селяните бяха изумени от тази картина. Сякаш мъчителната смърт на птичето бе оставила отпечатък върху дървото, който бе довел и до неговата собствена гибел...

Скоро кметът на селото нареди да отсекаят дръвчето. Ако някога бе носило наслада за погледите на всички, сега то оставяше неприятни чувства дори в тези, които не познаваха историята му. От пример за красивото и свършеното, прасковата се бе превърнала в мрачна картина на смъртта. Между преплетените ѝ клони все още се виждаше гнездото на червеношийката. Онова, в което бе започнал нейният живот, и същото, в което той трагично бе завършил. Родилно ложе и гроб едновременно! Шепя шума и сухи клони в неразрушима връзка помежду си. Плетеница от мъртви тела, приютила в себе си друго безжизнено тяло.

От прасковата остана само мъничък пън, прикован за земята с дълги и здрави корени, които като вени се извиваха навътре в почвата. Селяните със съжаление поглеждаха безжизнената дървесна част и си отиваха безмълвни. Само погледът на една птица оставаше вторачен в пъна. Погледът на червеношийка, която в мъката си бе замлъкнала напълно. Никой не знаеше за присъствието ѝ, но тя

бе там... Вече почти не усещаше болка в раненото си крило, защото болката в душата ѝ бе много по-силна! Не помръдваше от клона на една висока череша и страдаше за дървото, на което бе оставила единственото си яйце.

А кичестото, младо, обагрено от цветове дърво сега лежеше на части в някаква изба, заедно с десетки други разчленени дървета. Какъв символ на живота и смъртта! Чрез огъня дървото щеше да получи някога втори шанс за живот, след като приживе бе дарило подслон на една душа, неволно превърнала го в паметник на болката и самотата.

ОЧИТЕ НА ПОЕТА

Тишината на мрака тлее заедно с въглените от малката камина. Кандилото рони восъчни сълзи, докато пламъкът на свещта танцува своя последен валс. В тази самотна нощ поетът отново е сам и за пореден път търси себе си. С красиви думи и метафорични шарки рисува своя свят. Съблича кожата си пред белия лист и с плътни линии зачертава престорената си усмивка. Измива ръце в мастилото и прави вълшебства с думите. Той самият се превръща в бял лист и пише поезия върху себе си. Разделен на две действащи части, съществува в настоящето и едновременно тършува из необятното. В този момент той се чувства като най-самотния човек на света. Има само тишината на малката стая, мислите си и своята поезия.

През годините преоткриваше части от себе си чрез поезията, но никога не бе разбрал изцяло кой е. Той отдаваше това на данъка, който плащаше на обществото – прилежно плащания данък „обществено мнение“. Винаги се старяеше да бъде добър, дори когато се занимаваше с най-големите злобари. Преглъщаше заядливите коментари и отвърщаше с усмивка на завистниците. Пренебрег-

ваше себе си, за да бъдат добре другите. От всичко това бе изгубил своята същност. Честността му се бе изпарила в името на доброто впечатление. Често се случваше вътрешно да се бунтува срещу ставащото пред очите му, а външно да се усмихва и да кима с глава... Напълно честен бе само пред белия лист! Той бе най-добрият му приятел, който винаги поемаше неговата болка и като опитен психолог му помагаше да я преодолее.

Листът беше спасение! Портал към един различен свят, където душата на твореца е щастлива и спокойна. Поетът ненавиждаше лицата, които показваше пред хората. Те бяха всичко друго, но не и истински. Затова той реши да се отърве от тях. Да ги затвори между едва забележимите грапавини на листа, а в реалността най-после да прояви действителната си същност. Хвърли в листа цялата хорска кал – така дълбоко преглътната и скрита. Изгори кожата и разби зъбите си, за да не може повече да показва престорената си усмивка. Смачка скромността си и разля отгоре катрана на житейските проблеми.

За кратък миг поетът бе станал художник на собствената си душа. Листът сега наподобяваше повече сюрреалистичен художествен шедьовър, отколкото ценна вещ на поет. Червеното и черното разливаха своите багри и умело се смесваха в петно от кървава кал, което онагледяваше неволите и прегрешенията на цял един живот. Листът побираше десетки маски и стотици парченца натрошена душа. От поета бяха останали само очите – огледала на чувствата и емоциите му. С тяхна помощ той зараждаше и създаваше творбите си. Очите бяха тъмно-

кафявите пътеки на вдъхновението, по които то се спус-
каше чак до душата на поета. А тя се проявяваше цяла в
блясъка на тези два отворени прозореца и нежно до-
косваше света...

Неосъзнаващ какво се е случило, поетът се почувства
гол. Погледна надолу, но там видя само блясъка на лаки-
рания под. Помисли, че е мъртъв, но после забеляза отра-
жението на очите си. Замисли се и осъзна, че явно това е
истинското му АЗ. Очите... те винаги казваха повече от
устните и никога не бяха крили чувствата му. Всички
маски прилепваха идеално на сбръчканото му лице, но
очите никога не бяха спестявали истината. Поетът не
спираше да се взира в тях. Те блестяха, запечатали късче
щастие в орбитите си. Творецът най-после бе постигнал
своята най-висша цел – да прогледне, и бе достигнал себе
си, надниквайки в онзи мъничък свят под клепачите си.

Докато наблюдаваше отражението на очите си, поетът
съзря невероятна падаща звезда. Видя я съвсем ясно в
отражението на отворения прозорец. Щеше да си поже-
лае нещо, ако не бе получил всичко, което искаше. Преди
известно време бе решил никога да не прави компромиси
със себе си и винаги да иска онова, което смята, че за-
служава. Но взирайки се в очите отсреща, той не поиска
нищо. Прекара цялата нощ насаме с очите си... със своята
истинска същност. И най-после се почувства щастлив, за-
щото за пръв път бе истински в реалността. Не трябваше
да се доказва пред никого – достатъчно му бе, че за пръв
път показва себе си без нито една маска.

Написа поема върху зениците си. Поема за човешките очи! После излезе навън, за да я прочете на хората, и тогава за пръв път получи уважението, което заслужаваше. Защото разкри на света душата си – своя най-голям шедьовър!

МАСКАРАД НА ЧЕСТНОСТТА

Заобиколени сме от маски! Не такива от латекс, фибростъкло, глина, пластмаса или картон, а едни други – естествени, от човешка кожа. Добре прилепнали и неразделни от нас! Перманентни аксесоари за всеки сезон и за всеки повод.

Понякога целият този маскарад се появява пред мен и ме отблъсква. Маските невинаги са изработени добре, колкото и да са съвършени естетически. Понякога падат напълно, а друг път прозират така, че от погнуса сам сваляш своите и ги изгаряш наред житейската клада...

ЖЕНАТА В БЯЛО

Средата на януари. Наоколо е тъмно. Паркът е пуст. Вятърът съска тихо и нежно полюшва клоните на дърветата. На пейка, под една върба, приведен старец седи и се вира в празнината.

В ръцете си държи черна котка – стара, проскубана, изпостаяла котка. Жълтите ѝ очи пронизват като кинжали тъмнината наоколо. Свита на кълбо, галантно се отърква по изпокъсаните ръкави на овехтялото му палто. От време на време той машинално плъзга старческа длан по гърба ѝ. После я потупва по главата и тя доволно измърква и облизва пръстите му...

Въздухът е леден и дори пронизващ, но пенсионерът продължава да седи на пейката в парка. Сивото дъно на ирисите му издава, че е спял. Но очите му блуждаещо се вират в нищото. В краищата им две сълзи кротко се приготвят за полет. Ала е толкова студено, че мигом преди да полетят, метаморфозират в ледени бисери. Търкулват се по гъстата брада на човека, падат и се разрушават на хиляди малки парченца.

Той не знае къде е, нито колко е часът. Няма роднини и близки, на които да се обади. Единствената му утеха е

котката, която сякаш от нищото се бе появила, за да направи нощта му по-малко тревожна.

Краката на стареца са вкочанени от студа и той се страхува да се изправи. Несигурността го кара да мисли, че ако загуби равновесие, може да падне и да не успее да стане. С надежда продължава да чака някой да се появи и да го заведе до старческия дом, но наоколо е все така пусто. Гарвани грачат в близкото гробище, реката раздира нощта със злокобния шум на водата, а вятърът ръмжи, удрян от бича на студената зима.

За кратък миг нещо в тъмнината проблясва. Старецът го вижда и тръпки полазват по цялото му тяло. Той не разбира как незрящата му душа съзира този проблясък. Години наред посреща слънцето с мрака и отново с мрак го изпраща, но в тази нощ, след краткия проблясък, пред него се появи истински образ. Мракът на нощта и мракът на слепотата му заспах за миг, за да се събуди зрението му.

Той видя жена в цял ръст, облечена в бяло. Тялото ѝ не беше плътно – в него липсваше материя. Тя бе призрак или привидение от миналото, което старецът отдавна бе забравил. С нежна усмивка жената пое ръцете му. Стисна леко дланите му и старият човек изпита студа на нейните. Усети някакъв странен прилив на енергия и бързо успя да се изправи на краката си.

Отнякъде зазвуча нежна мелодия. Няколко цигулки заглушиха шума на реката, воя на вятъра и песента на гарваните. Старецът и жената започнаха да танцуват. Той се движеше бавно – опитваше да научи стъпките ѝ. А тя

танцуваше с увереност и лекота, сякаш бе правила това стотици пъти. И докато следеше стъпките на танца, изведнъж осъзна, че се носи във въздуха. Всяка танцова стъпка водеше към облаците в нощното небе. Старецът се огледа и откри, че вече вижда целия град под краката си. Уплаши се и опита да извади ръцете си от хватката на жената. Тя обаче ги стисна силно и решително. Музиката все още разстилаше тоновете си из въздуха, а старецът не можеше да спре да танцува. Краката му сякаш не бяха негови, а чужди, и изпълняваха желанията на друг господар.

През това време той и жената се изкачваха все по-нагоре. Старецът усети как звукът от цигулките утихна, а хватката на бялото привидение постепенно се отпусна. Той погледна под краката си и усети допира на твърда земя. Огледа се и видя около себе си хиляди високи дървета. Покрай тях стотици малки деца тичаха и си играеха. Въздухът беше топъл, а наблизо се чуваше песента на славей. От една висока планина се спускаше огромен водопад. По-величествен и по-красив от Ниагара! Старецът се обърна към жената, за да я попита къде се намират, но тя беше изчезнала. Ръцете му стърчаха във въздуха празни, в поза за танц.

Той ги погледна. Нещо не бе както трябва! Това не бяха изнемошелите му старчески ръце. Не, това бяха ръце на дете – нежни и меки. Вдигна ги и докосна лицето си. Брадата му бе изчезнала. На мястото ѝ сега имаше гладка пухкава кожа... старецът не бе вече стар. Той беше отново дете!

На сутринта, в парка до гробищата, млада жена намери труп на възрастен човек. Слепите му очи бяха застинали, сякаш вперили поглед в далечината, а в скута му черна котка лежеше на кълбо. Закараха го в моргата, а оттам и в старческия дом, където бе прекарал близо десет години от живота си.

През целия ден старците се редяха пред ковчега и коментираха зловещата смърт на своя доскорошен другар. Представяха си как е умрял в слепота и суеверно се питаха дали поне е видял черната роба на Смъртта.

Никой от тях обаче не знаеше, че неговата смърт бе бяла... бяло нежно привидение, което единствено спря до него в онази мрачна януарска нощ.

Поощрителна награда в Седмия национален литературен конкурс „Огънят на Орфей“ – Пловдив (5.07.2013)

ОТШЕЛНИК

Ето ме – пак съм сама
на пустия път към дома.
Със хрипове на разкаяние
очаквам малко състрадание.

От хорски лъжи изморена,
скитам напълно студена –
като мъртвец съм бяла,
незнайно защо оцеляла.

Надничам в околния мрак
и сълзи обливат ме пак.
Под мъките непресторени
гневът ми пуснал е корени.

Тъмен мрак е изгрял,
със сенките се е слял.
Никой обаче във здрача
не чува, когато плача.

Проклето е мойто рождение –
във нищо не виждам спасение!
Родих се за вдъхновение,
но срещнах само презрение...

СПАСЕНИЕТО

З агледа се в залеза и усети как за миг времето спря. Късче щастие се прокрадна в старческата му душа, устните се разтвориха като завесите на прозорец и на лицето му засия усмивка. Магията на този кратък момент го погълна изцяло. После слънцето се скри и старецът осъзна мимолетността на чувството, което го бе обзело. Върна мислите си към суровата реалност, а тя в отплата уби усмивката му. Хората продължиха все така сляпо да подминават страдалеца. Те винаги го бяха възприемали като сянка! Не го виждаха, не чуваха разговорите му с птиците, нито песните му в студените нощи. Глухи бяха и когато с поклон им пожелаваше: „Хубав ден!“ и молеше за някоя пара, за да си купи хляб. Душите им бяха твърде гнили, за да усетят болката на клетника...

С наведена глава старецът продължи разходката си. Бе краят на ноември. По това време лъчите на слънцето бяха спасение, докато нощта влачеше след себе си студени камшици. Старият скитник живееше в малка колибка от кашони и тенекии. Където и да идеше, го гонеха. Не виждаше как може да промени живота си. От време на време със страх отсядаше в приютите за бездомни. Страхуваше

се, защото бедните несретници често се биеха помежду си, спореха за купичка супа или се ограбваха един-друг. Не искаше някой да го нападне или по-лошо... да посегне на най-ценните неща, които му бяха останали – документите, снимката на починалата му съпруга, осветен кръст и дебело черно тефтерче, в което бе записал най-ценните прозрения на живота си. Затова денем сновеше по улиците, а нощем се свиваше на кълбо и молеше Бога да доживее до сутринта.

Оставаше малко време, преди градът съвсем да потъне в мрака и самотникът седна на студена пейка, къпеща се в светлините на две улични лампи. Разтвори тефтерчето и започна да записва най-важните си размисли от изминалия ден. Мислите му се претопяваха върху белите страници и оставаха там, затворени в мастилени рамки. Пишеше за безчувствените хора и тъжните самотници, за вярата и безверието, за това, че в същността си всички сме момент, миг – частица от прахта на времето, и че само доброто е пътят към вечното. Разказваше за децата, за чистата обич и ранимост, която носят в себе си, но и за безкрайните сила и интелект, бликащи от тях.

Редеше думите си, размишлявайки близо час, после прибра тефтерчето и се запъти към мястото, където щеше да прекара нощта. Бавно стигна до уличката, на която го чакаше картоненото убежище. Влезе вътре и се покри с фино одеяло от душевни кръпки, малко дрипи от мъртви надежди и парцали от болезнени спомени. Не успя да заспи. Гладът и тежестта на болката му бяха твърде настървени. Искаха си своето, а старецът мъчно ги утеша-

ваше с песни. В тихата нощ, когато къщите замираха, само една скитническа колиба издаваше признак на живот. Лунният клепач примигваше отгоре ѝ като пламъка на свещ, а бездомните кучета се събираха около нея...

По това време, на другия край на града, в порочна тъмна улица, млад мъж пиеше уиски в колата си. Слушаше радио и не отделяше очи от телефона. С нетърпение очакваше най-важното обаждане в живота си – новината за раждането на сина му. Защо обаче се наливаше с алкохол, докато можеше да е до съпругата си? Истината бе проста! Той не бе приел факта, че ще има дете и поради многобройните скандали с жена му, се бяха разделили. След дълбоки размисли обаче бъдещият баща бе решил да се промени, да се сдобри с жена си, да стане отговорен и да осигури всичко необходимо на детето. Отраснал без майка и баща, при своята възрастна леля, той отлично познаваше коварността на самотата. Затова искаше да даде най-доброто на сина си – стабилност, закрила и истинско семейство. Копнееше за промяна и вярваше, че момчето ще му я донесе. Само несигурността му създаваше страхове, които сега се опитваше да потуши с горчивото уиски. Готов всеки момент да потегли към болницата, очакваше позвъняването. Надяваше се близките му да го известят за раждането.

Не след дълго надеждите му се сбъднаха и телефонът позвъня. Мъжът вдигна и чу така дългоочакваната новина. Запали колата и шеметно се понесе из пустия град. Пое по най-прекия път към болницата и, фучейки през закътани улици и големи булеварди, оглуши всичко след

себе си. Мина и през уличката, на която бездомният старец, сгушен под купчина картон и ламарина, все още пееше своите песни... Студът се бе увълчил и яростно хапеше крайниците му. Минута по-късно силна болка срязва гърба му и миг на безтегловност бе последван от болезнено падане. Колата на пияния мъж бе поднесла при един от завоите и се бе ударила в оскъдното жилище на стареца. Ударът бе изхвърлил човека на няколко метра и сега той агонизираше безпомощен на асфалта.

С премрежени очи шофьорът осъзна какво ужасно нещо е сторил. Объркан и изплашен, той не смееше да слезе от колата. Затова настъпи газта и продължи по пътя си към болницата. Угризения започнаха да се прокрадват в пияната му съвест, но той ги потуши с още няколко глътки уиски. Когато пристигна, там го чакаха неговите роднини и тези на съпругата му. Заведоха го в родилното отделение и една от сестрите му позволи да подържи бебето закратко. Бащата го пое с треперещи ръце и просълзен се вгледа в големите му сини очи. В тях той съзря отражението на своите собствени! Очите на новороденото му подеждаха като отрезвителен шамар, който го накара да си спомни за всички планове и за желанието му да стане по-добър човек. Върна детето на сестрата, без никакво обяснение излезе навън и се качи обратно в колата.

Отиде на своето местопрестъпление. Трескаво слезе от возилото и започна да се оглежда за стареца. Локва кръв злокобно проблясваше под лунната светлина. Глутница кучета пробяга покрай съборените кашони и тенекии.

Под покровителството на мрака единствено тишината съществуваше в този момент. Възрастният човек го нямаше. Само едно палто лежеше встрани от локвата с кръв. Младият мъж се приближи и го вдигна. Бръкна във вътрешния джоб и намери онова безценно малко съкровище, което старецът ревностно бе пазил цял живот. Снимката на починалата му съпруга се усмихна смирено. Мъжът позна тази снимка и изтръпна. Разтвори черния тефтер и сърцето му заби лудо. Беззъбата снимка на невръстно момче лъсна под лунната светлина. Последва дълго изчитане на ръкописните страници. Толкова дълго, че когато стигна до последната, слънцето бе изгряло. Мъжът се загледа в него и се замисли какъв опитен илюзионист е животът! Как често сме убедени, че знаем всичките му фокуси, докато не ни разтърси с друг магичен номер...

Потопи лицето си в ласките на топлите лъчи. Точно както бе сторил изгубеният му баща, малко преди да изчезне отново, оставяйки 33 години по-късно много въпросителни и един ръкопис, носещ завета, че и най-грешните души заслужават спасение. През това време, в топлите ръце на майка си, новороденото се събуждаше за нов живот – чист като сълзата на Спасителя!

Първа награда в III Национален литературен конкурс „Рождество на Спасителя“ – Бургас (20.12.2013)

БЕГЛЕЦ

Тази нощ е коварно-студена,
луната се спуска зад мен.
Под звездите стоя притаена,
чакам утрото с новия ден.

С надежда очите блестят,
копнеят за слънчеви ласки.
В мрака сред сенки искрят,
пазят се от техните маски.

Във страх сърцето пулсира,
жадува да не бъде само.
След всеки звук то примира,
мечтае за утро добро.

Но утрото е още далече
и аз стоя притаена, сама.
Не искам да се крия вече,
защото търся само свобода!

ИЛЮЗИОННА РЕАЛНОСТ

Когато бях малка, мечтаех да хвана изгрева, да го затворя в длани и да го съхранявам там за студентите и мрачни дни. Наивността на детството подтикваше въображението ми към всякакви невероятни желания. Често виждах себе си като бял гълъб с безгранична свобода, който живее сред облаците в лазурното небе. Прекарвах сутрините в полет, а вечерите в съзерцание. Усещах както лекия полъх на вятъра, така и режещата му жестокост...

Никой не приемаше насериозно мечтите ми. Понякога плачех, защото се чувствах неразбрана. Но с времето сълзите в очите ми започнаха да се губят. Спрях да споделям мислите си с околните и заживях в един различен свят – лично мой, където бях щастлива и свободна, обичана и ценена. Тогава за пръв път се запитах дали животът не е просто заблуда – илюзия, създадена да задоволи нуждите на съзнанието ни. Опитах да разбера къде е границата между нормалност и лудост в него и каква е разликата между бленуваната и чистата реалност. Дали ние, хората, не сме просто сънуващи реалност, или пък сънуваме в реалността? Питах се също какво е щастието и защо

всички говорят за него, след като дори не могат да го дефинират... Имах безкраен набор от въпроси, които оставаха без отговор, скрити в моя вътрешен свят.

Учудващо бе как толкова голям въображаем свят се побираше в малкия ми мозък и как успяваше да съществува успоредно с реалния свят! В ерата на мимолетни удоволствия и лицемерни маскировки, когато всичко лесно губеше чара си, аз бях открила спасителен бряг в своя ум, изобилстващ от красиви мигове, усмивки, приключения и добрини. Бряг, на който бях акостирала със своята малка лодка и където не спирах да преоткривам себе си!

После обаче нещо се промени. Постепенно започнах да пораствам и тогава се появи Той! С широка усмивка, миловидно лице, чуплива коса и пъстри очи. Пресече пътя ми като черна котка, но го изпълни със светлина, вместо с лош късмет. Без да подозира, започна да ме отдалечава от вълшебния ми свят. Но когато напълно ме опозна, разбра за него и пожела да го пренесе в реалността. На мен това ми се струваше невъзможно! Помислих, че този млад мъж е оглупял от любов и че е безумец, пребиваващ в свой измислен свят, където мечтите метаморфозират в реалност. Дори се подиграх на желанието му да ме направи щастлива без да подозирам, че постъпвам грешно.

Помня как той веднъж дойде вкъщи с една от онези малки туристически раници и пожела да го последвам без да взимам нищо. Оставих телефона, чантата, ключовете, портмонето... Затворих вратата и тръгнах, не знаейки къде отивам. Имах му доверие, ала вътрешно не спирах да

се питам какво е намислил. Но той бе решил да ме държи в напрежение. Минахме целия път от дома ми до брега на морето. После изкачихме едни скали, които водеха към малък безлюден плаж. Морето се вълнуваше почти колкото мен и изпращаше въздушни целувки в косите ни. Къдриците се разпиляваха хаотично в различни посоки и накрая се сгушваха зад вратовете ни.

Не мина много и стигнахме тайнствения бряг. Продължихме напред все така мълчаливо. Морето умело крадеше стъпките ни от пясъка, докато с копринена нежност галеше стъпалата ни. Помня, че видях бяла мидичка и я прибрах в джоба на джинсите си. Тя не беше по-специална от останалите, които вълнението бе изхвърлило, но основата ѝ имаше очертанията на сърце. В онзи период откривах подобни знаци навсякъде в заобикалящата ме среда!

Най-много се изненадах, когато той – виновникът за любовта ми, спря до мен и завърза очите ми с памучен шал. После тихо каза, че иска само още малко търпение и доверие от моя страна. Хванах ръката му и продължихме хода си по пясъка. Сърцето ми биеше силно и неудържимо. Не знаех какво е намислил и с нетърпение очаквах да разбере. След известно време усетих как той пусна ръката ми. Попитах къде сме и дали може да погледна, но не получих отговор. Чувах единствено шума на вълните и брътвежа на вятъра... Свалих шала от очите си и бавно ги отворих. Пред мен се откри невероятна гледка. Няколко палми се бяха навели над малка черна синджирена люлка. Отзад се простираше огромна цветна градина, в чийто център се изправяше дървена къщурка. По страните ѝ

пълзяха червени градински рози, а на вратата бе гравирен гълъб в полет.

Случващото се трудно можеше да се опише с думи! Беше като фрагмент от Рая, отцепил се от общото цяло и попаднал магически пред мен! Не знаех какво да мисля. Всичко излъчваше необикновено очарование, което ме галеше и пронизваше едновременно. За миг изгубих разсъдъка си и съществувах като неподвижна частица в заобиколното пространство. Когато се поокопитих, видях, че на люлката имаше бял лист с текст, а отгоре лежеше мъничък метален ключ. Прочетох следното: „Реалността е една – и тази вътре в нас, и онази отвън. Да я разделяме означава да приемаме за истинска само едната, не осъзнавайки, че сме част и от двете. Тялом сме навън, духом вътре. Вътрешно мечтаем, а външно правим мечтите реалност.“ Тези няколко изречения ме изумиха с дълбочината си!

Взех ключа и просълзена се затичах към малката къщурка. Отключих вратата с гравирания гълъб, очаквайки да видя мъжа на живота си, но вътре съзрях немислимото – моята стая! Онази, в която живеех от осемнадесет години, само че на другия край на града, магически се бе преместила – със същите мебели и тяхната подредба. Уплаших се! Започнах да викам името на своя любим, но не получих отговор. Излязох навън и се затичах по брега. Оглеждах се за онова мило същество с пъстри очи и красива усмивка, което единствено придаваше смисъл на живота ми. Ала него го нямаше... Стреснах се при мисълта, че допускайки го максимално до себе си,

всъщност съм го отблъснала. Може би по наивен начин бе решил да ми покаже, че мога да изживея всяка мечта в реалността? Или да ми даде отговори на всички онези детски въпроси, оставяйки ме на безлюден плаж – сред природата, която толкова обичах?

Обляна в сълзи, се строполих върху студения морски пясък. Видях пред себе си сърцевидна бяла мидичка като онази, която бях намерила в началото. Взех я и потърсих в джоба си другата. Ръката ми обаче не я намери. Вместо нея извади малко кожено тефтерче, в което от една година записвах най-важните случки в живота ми. Избърсах сълзите си и го отворих. Вътре бяха описани всякакви значими събития, но никъде не бях писала за най-важното от тях – откриването на голямата ми любов. В това нямаше логика – не можеше да не съм споменала онова, което осмисля дните ми най-много от всичко! Трескаво започнах да прелиствам страниците, но с всяка следваща сълзите ми само се увеличаваха.

Стигнах до последната. На нея имаше някакъв списък. В подгъва на кожената обвивка стърчаха два сгънати листа. Единият криеше план за строеж на дървена къща, а на другия имаше детска рисунка. Тя изобразяваше градина на брега на морето с много цветя, къща и люлка под няколко палми. Вдигнах глава и погледнах към мястото, на което бях доскоро. Там сега се издигаха само бетонни чудовища! Хотели и сгради се простираха по цялата плажна ивица и от малката къщичка с красива градина нямаше следа.

Върнах погледа си върху списъка на последната страница. Това бяха мечтите ми – старателно номерирани и описани. На последно място с големи букви пишеше „ЛЮБОВ“, а върху надписа стърчеше огромен хикс. Тогава осъзнах, че всичко е било илюзия – игра на съзнанието, която се бе превърнала в болест. Грозният облик на реалността ме бе вкарал във фалшив кръг от лутане и самозабрава, където само мечтите бяха истински. В този кръг нямаше място за любовта, защото тя бе единственото нещо, което след безкрайно търсене и преоткриване довеждаше мимолетните мечти до крах. Само любовта бе истинска, а нещо толкова реално не можеше да съществува в свят, изтъкан от измислици!

ТВОРЕЦ НА СЕТОВЕ

Втоплите обятия на нощта аз пия от нежните звуци на готическата музика. Чувствам се като привидение от друго измерение, смътно наподобяващо човешката си идентичност. Летя отвъд времето и пространството. Блуждая във вечността, гмурната дълбоко в дълбините на вдъхновението. Плувам в ума си! Не съществувам... просто се рея далеч от този свят, от мизерията на извратените умове, от болката и нищетата. Летя и се сливам с пространството в опит да просъществувам другаде, където само аз сътворявам света около мен.

НАЧАЛО СЛЕД КРАЯ

Беше средата на февруари. Облаците разгръщаха черни мантии по безкрайното небе. Дърветата извиваха шии под бича на вятъра, а свистенето им шумно огласяше всичко наоколо. Голите скали приятелски приютяваха студенината, която бурята донасяше. Животните инстинктивно се скриха, предусещайки настъпващата опасност. През това време в малката планинска хижа старият хижар бе прострял ръце към запалената камина. Огнените пипала свирепо се бореха помежду си и в същото време смирено стопляха ръцете на човека.

Изнемощял и тъжен, той гледаше към високото огледало, закачено на стената. В очите му се четеше единствено болка. Обхождаше с поглед побелялата коса, посивелите зеници, сбръчканото лице, кокалестите рамене и сухите си ръце. Мислеше си как в живота на човека идва ден, когато застава пред огледалото, и повече не вижда онова, което очаква. Вглежда се в отражението отсреща и не успява да го познае. Старецът вярваше, че огледалото е най-заблуждаващата форма на истината. В него никога не изглеждаш такъв, какъвто си в действителност. Непрестанно се грижиш за визията на тялото, ала покрай нея

забравяш да видиш тази на душата. Непрекъснато се самозаблуждаваш, луташ, бродиш, търсиш, преоткриваш и в даден миг осъзнаваш, че само в краха на мимолетните прозрения се обръщаш към душата си. Искаше му се някой да създаде огледало, което да показва тази нематериална страна на човека, оставаща винаги скрита. Тогава всичко щеше да е много по-просто! С едно вглеждане всеки щеше да успее да покаже външно онова, което се криеше вътре. Така той и всички около него щяха да разбират много по-лесно себе си и другите. Нямаше да са нужни усилия целият този вътрешен образ да бъде показван чрез думи или дела – просто едно вглеждане и всичко щеше да проличи от пръв поглед...

Старецът се носеше по вълните на въображението и си представяше този перфектен свят, в който добрите са възнаградени с разбиране и обич, а не със самота и отхвърляне. Липсата на любов му тежеше, но бе правил много грешки през живота си и вярваше, че всичко, което му се случва, е заслужено. Младините си бе пропилял в пиене и хазарт. Често се връщаше назад и си спомняше за онези години, когато не осъзнаваше, че времето му тук е ограничено. Същите години, в които безхаберието към него самия бавно, но сигурно рушеше здравето и замъгляваше разума му. Страхът, че не бе създал семейство и че не бе имал истински приятели, го преследваше непрекъснато. Копнееше поне веднъж да изпита истинското щастие. Това най-върховно състояние на душата, което толкова хора ограничаваха в пари и предмети, той разбираше като възможността да сподели дните си с някого.

Живееше в планината близо десет години. През лятото приемаше туристи в хижата и тези запознанства бяха най-голямото му богатство. Събираше техните разкази дълбоко в ума си и ги пазеше като злато. Чрез тях преживяваше тежките зимни дни, в които просто седеше сам и размишляваше. Дни, в които самотата се впиваше като свиреп ястреб и яростно разкъсваше душата му парче по парче. Обикновено тъмните ъгли в килера на съзнанието му бяха толкова много, че той сам се губеше в тях, ала в този февруарски следобед анемичните лутания доведоха до истински шок. Причината – страхът от онова, което бе научил едва сутринта.

Слизайки с коня си до града, за да зареди хижата с най-важното, бе забелязал, че хората се държат различно. Повечето бяха тъжни и отдалечени. В магазина пък имаше огромна опашка от бабички и лелки, които пазаруваха по няколко чанти с храна. Старецът долавяше тежката атмосфера наоколо, но не разбираше защо е такава. Реши, че всички са толкова потънали в ежедневните си грижи, че вече са се лишили от всякакви чувства. Когато натовари кончето с купената храна, се отправи обратно по пътя за хижата. Докато наблюдаваше притеснените лица на хората наоколо, забеляза стар познат от времето му на живот в града. Приблужи се до него и с насмешка го попита:

– Какво става, Бай Иване? Защо всички са толкова унили? Да не е дошъл краят на света?

Бай Иван, както от години го наричаха всички, вдигна глава и със зачервени очи погледна стария си познат:

– Не си ли чул все още? Наистина идва краят на света! Ще се мре и това е.

– Как така, бай Иване, какъв край ви е замъглил главите на вас, гражданите?

– Ами ей тъй! Утре светът няма да го има. Младите пият и се веселят като за последно, пък ние – старите, седим и мислим за Божия съд.

При тези думи хижарят спря за момент и се вгледа по-внимателно в очите на Иван. По всичко личеше, че бе плакал. Явно не се шегуваше за идването на края на света! Докато внуците му си играеха в двора, той седеше на пейката и правеше равносметки. Хижарят опита да предположи какво си мислеше Бай Иван, но не успя. Погледът му, макар и тъжен, оставаше непроницаем.

След още няколко разговора със свои стари познаници, хижарят продължи към Балкана. По пътя нагоре той не спря да мисли за неизбежния край и за това колко различно го приемаха хората в града. Чудеше се кои са по-прави – младите или възрастните. Едните изживяваха последния ден във веселие със семейството, а другите не спираха да правят равносметки на житейския си път дотук. Когато пристигна в хижата, тези размисли се засилиха и ето че той сам започна да обмисля живота си.

Под мрачния свод бурята продължаваше да вилнее. Старецът все още седеше пред камината, но този път не топлеше ръцете си, а подаряваше на огнените пипала вестници, снимки, дневници... всичко, което бе запазил от младини. Искаше да изпревари края на света и да ги унищожи преди него. Вглеждаше се в усмихнатите лица

на семейството и приятелите му, целуваше ги един по един, а после ги кремираше в огъня. Мислеше си как цял живот бе вярвал, че да разкрие душата си пред някого е твърде рисковано. Беше се пазил от възможността да види как онзи я хвърля на боклука и си отива завинаги. А сега осъзнаваше, че тези стракове сами са сторили онова, от което толкова се е пазил! Душата му бе раздробена на хиляди парченца, защото не се бе разкрил пред никого и бе останал сам. Нямахме как да залепи останките и щеше да напусне света с огорчение и омраза не към някой друг, а към себе си. Само предполагаше колко е хубаво да уловиш красивите мигове на жест, дума, усмивка, милувка, послание, допир... и да ги споделиш с някого...

През това време бурята отвън ставаше все по-свирепа. Сякаш природата крещеше от болка под зверския натиск на съдбата. Старецът не спираше да мисли за миналото и за всички шансове, които бе пропилял. Изведнъж три отчетливи почуквания го извадиха от дълбоките му размисли. Сърцето му заби лудо и той впери тревожен поглед към вратата. Приближи се и тогава чу още три ясни удара. С треперещ глас попита кой е, а от другата страна се обади жена, молеща хижаря да отвори. Старецът махна резето, стисна бравата и съвсем леко открехна вратата. На прага под дъжда стоеше млада жена с дълго яке и раница на гърба. Той я пусна в хижата и когато кандилото я освети, старецът забеляза най-напред големите ѝ сини очи. Веждите ѝ бяха тънко оформени, а кожата – бяла като чисто платно на художник. От качулката на якето се подаваха мокри руси кичури, които се спускаха

под кръста. Хижарят я подкани да съблече якето си и да седне на стола пред камината. Тя изпълни съвета му и се приближи максимално до огъня, за да се сгрее.

През това време старецът я разпитваше откъде идва и защо е тръгнала в Балкана посред нощ в страшната буря. Момичето с тревожен поглед започна да му разказва историята си. Показа се, че е от дома за сираци, който се намира в края на града. Дочула как всички говорят за апокалипсиса и решила за няколко дни да свърши всички неща, които е искала да направи през живота си. Последното от тях било да се наслади на гледката от върха на планината. Тръгнала, когато времето било ясно, но след няколко часа бурята я застигнала. Нямало къде да се скрие и затова продължила нагоре, въпреки трудната проходимост. Надявала се да намери хижа, в която да остане. Преминала няколко опасни завоя и преди да се усети, стигнала билото на планината. Видяла светлинките на прозорците и без да се замисли, се втурнала към хижата...

Докато внимателно я изслушваше, старият хижар извади едно от най-хубавите и отлежали вина, които бе скътал. След като наближаваше края на света, нямаше смисъл да пази запасите си. Отвори виното и наля по чаша за него и момичето. Леката омая на вкусното пиво постепенно ги разприказва и те споделяха историите си все по-откровено. Явно двамата отдавна не бяха имали компания за разговори и в тази съдбовна нощ сладката размисъл се оказа спасението им от лошите мисли за края на света. С всяка нова история на момичето старецът я

чувстваше по-близка. Преживяната от нея самота бе толкова идентична с неговата, че той дори изпита бащинска обич към клетницата. Тя от своя страна също чувстваше някаква сигурност край него.

Без да усетят, изпиха бутилката с вино. От алкохола им се доспа и двамата подпряха ръце на масата и отпуснаха главите си отгоре. След известно време старецът чу в просъница някакво потропване. Вътрешно си каза, че това е смъртта, която почуква, влачейки след себе си края на света. После наивно реши, че няма да ѝ отвори и притисна чело към дървения плот на масата. Потропванията обаче не секнаха и прозвучаха толкова дразнещо в главата на стареца, че той все пак реши да стане и да провери източника им. С леко олюляване се изправи и бавно закрачи към прозореца. Открехна спуснатата завеса и снопове от слънчева светлина полазиха лицето му. Той инстинктивно отстъпи назад, разтърка очи и се ококори. На дървото срещу прозореца някакъв кълвач усърдно правеше дупки. Точно той го бе събудил!

Природата бе обновена и сякаш пробудена за нов живот. Светът си бе на мястото и грееше с най-ярка светлина. Възрастният хижар се сети за хората в града и се ядоса на тяхната наивност и на своята доверчивост. Сети се и за момичето, което бе приел в хижата предишната нощ. Обърна се бързо, за да я потърси и забеляза странни промени в стаята. Наоколо бе изчистено и старателно подредено, на масата имаше ваза със свежи цветя, в камината бяха сложени няколко дръвца... всичко бе толкова по-различно и хубаво! На фона на слънчевото време

отвън хижата изглеждаше като нова. Докато той съзерцаваше промяната, на прага се появи русото момиче, което снощи бе почувствал като своя дъщеря. Като видя какво е направила с хижата, девойката му стана още по-симпатична. Той вдигна глава и погледна в сините ѝ очи. Те грееха точно както светът отвън. Нещо в сърцето му трепна и едно непознато чувство се прокрадна там. Сякаш се отвори вратичка, през която нахълта чувството на бащинска обич и загриженост. Чувство, което старият хижар никога не бе изпитвал. Девойката навярно усети това, защото на лицето ѝ разцъфна усмивка.

Вътрешно бе почувствала този човек съвсем близък, макар да го познаваше оттолкова скоро. Не искаше да се връща в града и в дома за сираци. Щом разбра, че краят на света няма да настъпи, тя бе излязла, за да сбъдне мечтата, която я беше довела дотук. Когато застана на границата между земята и небето с устремен напред към безкрая поглед, тя осъзна, че не иска да напуска това място никога! Мълвата за края на света неволно бе поставила едно ново начало, защото момичето интуитивно знаеше, че старецът ще се съгласи да остане при него. Красотата наоколо бе толкова неустоима, а светът изглеждаше така огромен, че то се удивляваше на майсторството на природата. Не успяваше да забележи дори една грешка, крива линия или неточен нюанс в делото на този велик художник. Всичко изглеждаше така закономерно, премерено и съвършено...

И докато момичето се усмихваше на стареца, той не спираше да се взира в небесносините огледала, които искряха пред него в обещание за едно красиво начало.

*Поощрителна награда в XVII Националния конкурс
„Любовта в нас“ – Варна (2014)*

МИСИЯ НЕВЪЗМОЖНА: ПОЧИСТВАНЕ

Беше първата събота на август. Събудих се и сънливо се изправих. Погледнах през прозореца – слънцето бе пръснало милиарди светлинни лъчи и щедро ги разстилаше в небето. Тази картина ме зарадва с обещание за предстоящ чудесен ден! Направих си закуска – горчиво кафе и бисквити. Прочетох някакъв стар вестник и полях цветята в двора. После седнах на малкото бюро в ъгъла на стаята. Всичко в този ден вървеше гладко, докато не съзрях безпорядъка около мен! Книгите, подобно на трупове на загинали войни, се простираха във всички посоки. Сред тях геройски лежаха десетки бели листове и химикали. Под цялата купчина едва забележимо се показваше част от компютърната ми мишка и друга от клавиатурата.

На фона на този безпорядък реших да превърна слънчевата събота в санитарен ден за моята стая. Визитацията ми започна в десет сутринта и завърши чак в осем вечерта! През това време старателно подредих бюрото си и шкафовете с дрехи. Измих прозорците и с изненада открих, че стана по-светло. От чистенето на пода разбрах, че съм имала дюшеме и голям персийски килим върху

него. Стана ясно и че под леглото ми не живеят чудовища, а само купища стари плюшени играчки. От тършването под матрака осъзнах, че мога да спестявам пари само когато не разбирам, че го правя! Намерих съкровище от монети по пет и десет стотинки. Някъде между тях намерих и шепа мъниста, които правеха компания на голям брой обички, чието отсъствие през годините не бях забелязала.

Всички дълго издирвани чорапи бяха заловени и моментално изпратени да излежат остатъка от присъдата си в пералнята. Дрехите в гардероба за кратко време излязоха оттам, а след прилежно сгъване отново се върнаха по местата си. Красивите сувенири от малката ми ракла бяха почистени и подредени, а мушамата на масичката за хранене – навита на руло и дарена на контейнера. Старите учебници наредих под строй в голям кашон, а любимата китара избърсах и върнах в кадифения калъф. Безличните и безароматни изкуствени цветя заменених с живи петунии и сардели.

Плазменият телевизор спешно бе прибран в кашона си и скрит в най-затънтения ъгъл на килера... Отвращението ми към новинарските емисии и сапунените сериали ескалира, затова изпратих плоския екран на заточение – там, където и плъховете не обичаха да се завират! Часовникът на стената най-после получи нови батерии, а лампата – нова крушка (енергоспестяваща). Романтиката от свещите вечер щеше да изчезне за известно време, докато и тази крушка не решеше да развали съюза между двете си жички. С изненада открих, че албумите на любимите рок

банди отнеха най-малко от времето ми! Бях успяла да ги наизуствя, затова подредбата им по годината на пускане на пазара се оказа детска игра. Накрая успях да сменя старите снимки с по-цветни и да изхвърля уж красивия полилей, в който бях свикнала да се блъскам.

Към осем вечерта стаята ми придоби ново, далеч по-приятно изражение. Беше вечер, но светлината като добра гостенка успяваше да освети всичко наоколо. Усещането, че се придвижвам по пода с ходене, а не с подскоци, бе ново и дори странно. Нямах я тръпката от това да настъпиш парче стъкло и да изкрещиш, изумявайки се от гласа си. Всичко беше подредено! Твърде много „по правилата“ и твърде малко извън тях... с няколко думи: неподходящо за човек като мен.

Най-забавна беше мисълта ми, че още утре по това време цар Безпорядък ще узурпира престола и отново ще нахлуе в малкия ми свят. Но не се страхувах, че трудът ми в този ден е бил напразен. Бях доволна и удовлетворена! Всичко бе изпипано до най-малкия детайл и за пръв път видях бърлогата си в нова светлина. Заобикалящият ме свят най-после бе подреден според нормите на обществото, за сметка на вътрешния. В него кочината беше вечна и манипулации като чистенето бяха забранени.

Изводът е, че когато промениш толкова неща отвън, силите за вътрешна промяна отслабват. И ако подредиш физическия свят за сметка на духовния, плащаш цената да се чувстваш като другите: външно перфектен, а вътрешно по своему – дефектен. Точно затова се радвам, че

умея да показвам недостатъците си и отвън. На тях не им влияе дори временната маскировка!

Стаята ми се оказа чиста и слънчева, но прахта в съзнанието ми все още продължаваше да се трупа...

ПОЛЕТ ОТ ВЪРХА

*„Никой не би могъл да твърди, че познава себе си,
ако не се е изпитвал в екстремни условия.“*

Христо Проданов

Саксофонът разстилаше тонове в нежен, изпълващ душата джаз. Мелодията се сливаше с атомите на въздуха и ги караше да трептят. Нощта умираше бавно и затова в стаята царуваше загадъчен мрак. Яна стоеше до болничния прозорец и се взираше в пълната луна. Студените лъчи пронизваха уязвимото малко градче. По улиците нямаше никого. Съседните сгради отдавна бяха заспали. Само Яна будуваше, преживявайки за пореден път онзи слънчев ден, преди седмица, когато животът ѝ се преобърна с всичката сила на гравитацията и тя полетя от върха...

Човек не знае кога животът му може да се промени завинаги. Но сигурно е по-добре, че не знае! Спомените шурмуваха ума ѝ в търсене на отговори. Къде бе сбъркала? Тя просто правеше онова, в което бе най-добра! Онова, което бе правила цял живот преди злоещото падане. Сега не съжаляваше. Цената, която плати, бе твърде висо-

ка, но в душата ѝ нямаше място за разкаяние. Знаеше, че ако краката ѝ не бяха натрошени, щеше да стори същото отново. Непрекъснато си спомняше онзи слънчев ден, проектираше го мислено върху кръглия лунен диск и дори се усмихваше, защото мечтите ѝ се бяха сбъднали... само преди една седмица.

Яна беше от катерачите с почти номадски живот, които покоряват сами върховете. Но освен катеренето, тя имаше и друга любов – фотографията, като умело съчетаваше двете си страсти. До момента бе катерила близките до родното ѝ място Голям Купен, Кръстците, Костенурката и връх Ботев, както и други български първенци – Мусала и Вихрен. Там беше направила стотици възхитителни пейзажни снимки. Преди три години, на връх Ботев, единствено тя бе имала късмета да заснеме бяла лястовица. А от върховете на Рила, Пирин и Стара Планина бе запечатала на лента най-красивите български залези и изгреви. В чужбина беше покорила и снежните върхове на Памир и Кавказ, където верният „Канон“ послушно бе запечатал най-завладяващите снежни картини, правени някога.

Заради невероятния си фотографски талант Яна бе търсена от десетки списания, които често предлагаха трицифрени суми само за една нейна серия от снимки. Нещастливо във фотографските среди името ѝ се споменаваше с уважение и възхищение. Тя не бе поредният безработен човек, търсещ как да припечели малко пари, напротив – копнееше за своите върхове! И не просто снимаше, а изживяваше фотографиите си.

Всичко стана в края на февруари... Макар че бе студено, слънчевите лъчи грееха ярко. Снегът нежно се топеше в искрящата им прегръдка. Яна се приготвяше да изкачи величествените Райски скали. Беше събрала всичко най-важно в планинарския сак и сега само почистваше обектива на стария „Канон“, за да е сигурна, че снимките ще се получат ясни и хубави. Накрая го праметна през шия и той застана на гърдите ѝ като малко кенгуру, подаващо се от торбичката на майка си. Вече окончателно беше готова за път! Сложи сака на гърба си, огледа малката хижарска стая, за да е сигурна, че нищо не е забравила, и потегли.

Вървя дълго, преди да стигне до подножието на скалите. През това време няколко пъти бе спирала, за да снима катерички, показващи се от стар дънер, врабчета сред клоните на високи борове, шишарки в топящия се сняг, няколко сърни и малки красиви поточета. Направи много снимки и на слънцето, но със сърцето си усещаше, че това не са снимките, за които мечтаеше. Вроденият ѝ перфекционизъм непрекъснато я тласкаше към немислимото, за да надхвърля всеки път постиженията си. Може би всичко идваше от зодията, както често обичаха да се шегуват колегите ѝ. Тя определено се катереше като планинска коза, но козирогът в нея се стремеше и към друго – към безпределно красивото. Беше пристрастена към идеята всеки път да надминава себе си. Ако това не се случеше, за кратко изпадаше в творческа криза, преди да си върне обичайния състезателен хъс. В този ден на февруари тя се бе заредила с много от него! Не само искаше да направи снимки по пътя към върха, а и нещо повече –

най-после да заснеме перфектната снимка! Тази, която душата ѝ винаги бе търсила, но досега не бе открила.

В началото на катеренето всичко вървеше гладко. Умело използваше чука за забиване и вадене на клинове по скалната стена. За кратко време две въжета по отвесната скална част я изведоха до труден участък. Забави се дълго, но все пак преодоля широката камина тип „О“, затворена с таван. След това ловко се прехвърли през някакъв надвесен камък и излезе на широка мъхеста площадка. Тежките борби със скалните маси я бяха изтозили и сега можеше да се наслади на кратка почивка под февруарските лъчи на слънцето. Направи няколко снимки и продължи да се катери. Оставаше ѝ много малко до върха. По стръмна отвесна плоча и без всякакви клинове излезе на малка удобна площадка. Оттам през няколко надвесчета се озова на ръба и с едно прехвърляне вдясно достигна върха.

След четири часа катерене тя го посрещна, радостна от постигнатия успех. По същите стъпки бяха минали много алпинисти и планинари преди нея. Там бе стъпвал и самият Христо Проданов, затова тя се чувстваше наистина щастлива. От върха на Райските скали се виждаше живописна гледка, която тя веднага побърза да фотографира. Слънцето сякаш гледаше върха под прав ъгъл и всичко бе обляно в светлина. Яна отново изпитваше онава чувство на преклонение пред величието на майката природа. Крайниците ѝ пулсираха от физическото натоварване, но тя изпитваше задоволство. Духът ѝ сякаш бе надмогнал материята...

Яна снимаше всичко в търсене на най-добрия кадър. Вътрешно усещаше, че скоро ще заснеме нещо специално и затова не спираше да снима. Обективът непрекъснато фокусираше най-различни елементи, а показалецът на Яна вече машинално потъваше в червеното копче на фотоапарата.

Когато еуфорията стихна, седна да си почине. Извади сандвич от сака си и лакомо започна да отхапва. Наслаждаваше се на всяка хапка, докато пред погледа ѝ небето и скалите се сливаха и образуваха величествена гледка. След известно време вече бе готова да потегли надолу. Все още не бе направила снимката, която търсеше, но въпреки това сърцето ѝ бе преизпълнено с надежда, че това може да стане по пътя надолу. Чувстваше, че предстои да се случи нещо велико, затова бавно започна да се спуска по същия маршрут, по който бе дошла.

Изправи се отново пред стръмната отвесна стена. Погледната от този ъгъл обаче тя ѝ се стори много по-трудна, отколкото на идване. Гладките скални форми сега изглеждаха някак стъклени и страшни. Пулсът на Яна рязко се ускори. Тя мъчително се опитваше да запази съзнанието си чисто, но нещо необичайно я изкушаваше да изпадне в паника. Отвесната плоча бе като звяр, който с всяка минута все повече се уголемяваше пред очите на Яна. За миг тя помисли да направи няколко стъпки назад и да се върне, но краката ѝ трепереха. Бавно се застопори на тясна скална площадка и със затворени очи опита да не мисли за нищо. Поемаше дълбоко въздух и си представяше как дробовете ѝ се изпълват с него. После издиш-

ваше и подсъзнателно визуализираше как лошите мисли и страхът напускат тялото ѝ, примесени с въглеродния двуокис.

След известно време Яна отвори очи и с цялата смелост, която бе успяла да събере, продължи да се спуска надолу. Но няколко метра след началото на плочата скалата под левия ѝ крак поддаде и се срути. Яна не успя да открие цепнатина, където да го застопори. Пулсът сякаш барабанеше в главата ѝ. Опита се да се върне по малките ръбове нагоре, но ръцете ѝ твърде бързо се умориха. Възглавничките на пръстите ѝ се изпотиха и... Яна се понесе надолу като птица, пронизана от куршума на ловджийска пушка.

Скалите бавно започнаха да я обграждат. Тя се смаляваше, падайки все по-надолу, докато те растяха неподвижно, от всички страни. За нейна изненада не чувстваше нищо – нито страх, нито несигурност. Напротив, беше твърде смела за човек, който пада от толкова високо. Осъзнаваше, че това може да е последното нещо, което вижда, но въпреки това се наслаждаваше на падането. Като че ли за миг се бе превърнала в гълъбово перо, леко и плавно носещо се във въздуха... и наистина всичко се случваше твърде бавно. Въпреки че височината не беше толкова голяма, Яна сякаш бе заобиколила времето и пространството и те вече не съществуваха такива, каквито физиката ги познава.

Тогава ѝ хрумна нещо, което не подозираше, че може да направи! По време на своя полет тя хвана увесения на врата ѝ фотоапарат и започна да натиска червеното копче

с фанатичен устрем. Летейки към своята смърт, тя не пропускахе възможността да направи снимката на живота си. Дори в този момент, когато всички биха изгубили присъствие на духа, момичето с почти комичен професионализъм не отделяше своя пръст от фотоапарата.

Секунди по-късно Яна се преобърна няколко пъти във въздуха и се блъсна в намиращите се в подножието скали. Чу как фотоапаратът се счупи под тежестта ѝ. После чу и писъците си. С всички усилия отвори очи, за да провери състоянието на стария „Канон“. На сантиметри от себе си видя обектива, който безпомощно отразяваше лъчите на слънцето. Яна впи зъби в мъха под себе си и изпищя. Опита да се изправи, но болката беше парализирала цялото ѝ тяло. Почувства топлината на шуртящата кръв, а после и студенината на планинския въздух. Той вкопчи в нея ледените си пръсти и безпощадно заглосга раните ѝ. Яна остана още малко така. После светът се смали съвсем и всичко изчезна.

Дойде в съзнание в болницата, където усмихната медицинска сестра я посрещна с купичка топла супа. В началото не можеше да си спомни какво се бе случило, но след втория ден спомените ѝ почнаха да се избистрят. Научи, че двама туристи са я открили в подножието на скалите и с помощта на планинските служби са я транспортирали с хеликоптер до болницата. За лекарите и сестрите беше цяло чудо, че е жива, но за нея това сякаш не бе толкова важно. Болката, която изпитваше, предизвикваше самоу-

бийствени мисли в съзнанието ѝ, докато не се сети за... своя фотоапарат!

Сестрата, която се грижеше за нея, ѝ го донесе. Видът му бе доста окаян. Яна я помоли да го предаде в студиото от нейно име с гореща молба да направят всичко възможно, за да проявят колкото може повече от толкова важните за нея кадри. Не знаеше защо е все още жива, но въпреки тежките физически наранявания, умът ѝ не спираше да мисли за любимата фотография. Няколко пъти се бе уловила как обмисля от кой ъгъл белият болничен таван ще излезе по-добре на снимка! Беше абсурдно, но през първите дни стотици пъти бе фотографирала мислено дори системите и съседните болнични легла.

Яна се възстановяваше бързо. След четвъртия ден в болницата вече можеше да се храни самостоятелно. А след седмица сядаше, без да ѝ е нужна помощ. Прозорците до леглото ѝ гледаше към планината и това я успокояваше. Наблюдаваше небето, дърветата и птиците, като това допълнително помагаше в оздравяването ѝ. Въпреки всичко не се самозалъгваше! Знаеше, че едва ли ще успее да катери скалите както преди, но една мъничка надежда все още блестеше някъде дълбоко в душата ѝ ... надеждата, че нищо през онзи ден не е било напразно.

Медицинската сестра най-после влезе усмихната в стаята ѝ, като в ръцете си държеше не спринцовка, а жадуваните от Яна фотоси. Когато тя видя последните си снимки – онези, които бе направила по време на падането, цялото щастие на света се събра в потрошеното ѝ тяло. Снимките преди злощастната среща със земята бяха

точно две, но в предсмъртните си минути старият „Канон“ не бе предал Яна. Напротив, бе запечатал най-невероятните и спиращи дъха последни свои кадри. На тях се виждаше слънцето, обградено като в скален капан от върховете на Райските скали, а точно под него бял гълъб бе разперил широко криле, целувайки лъчите му...

Саксофонът разстиляше тонове в нежен, изпълващ душата джаз. Мелодията се сливаше с атомите на въздуха и ги караше да трептят. Нощта умираше бавно и затова в стаята царуваше тайнствен мрак. Яна стоеше до болничния прозорец и под лунната светлина се взираше в последните снимки, които тя и фотоапаратът ѝ бяха направили. Усмивваше се унесено, без да отделя поглед от тях, преживявайки за пореден път онзи слънчев ден, в който постигна мечтата си и направи несъздавана от никого досега снимка. Снимката при полет надолу от върха!

Осъзна, че съдбата за пореден път ѝ помага, дарявайки ѝ възможността да превърне страданието си в триумф. Вече имаше нова цел и предизвикателство пред себе си – да проходи отново, да се върне при скалите и да продължи да снима, откривайки нови светове, приятели и задачи. Само силната воля намира верния път към целта и получава подкрепата на вселената!

Разказът печели Голямата награда в Националния конкурс „Когато има воля, има и път“, посветен на годишнина от изкачването на Христо Проданов на връх Еверест (Карлово – 20.04.2013)

СЯНКА

Една сянка ме преследваше навсякъде – дълбока, задушаваша и безлична. Няколко пъти се опитах да погледна в нея, да проникна в непроницаемата ѝ обвивка, но тя винаги се криеше. Стоеше зад гърба ми като ангел хранител, ала бе обгърната от тайнственост и мрак като истински демон. Излизаше вечер, когато всички други ги нямаше. Оставахме насаме под покровителството на горящите свещи. Тя ме наблюдаваше, когато плачех, творях или пък се смеех. Тихомълком копираше всяка моя стъпка. Не оставяше следи по пода, не вдигаше шум. Сливаше се с тъмнината по-добре от черното ми облекло. Потъваше в стените и пода. Оживяваше в тях като неспокоен призрак, но винаги оставаше зависима от мен.

Тази тайнствена спътница никога не бе разговаряла с мен, но въпреки това я чувствах близка. Тя бе като сестра близначка на моите действия. Когато най-малко очаквах, тя се появяваше и правеше същото като мен... почти като гост от друга реалност. С течение на времето благодарение на нея разбрах, че нищо не може да те спаси от онова, което си! Това откритие не ми хареса особено и затова

реших да я прогоня. В началото я нападах с налудничави идеи и натрапчиви импулси и тя започна да страда. След това спрях да обръщам внимание на присъствието ѝ. Останах сама! Само аз, мастилото и дебелият тефтер. Те бяха катализаторът в ежедневието ми – моят начин да избягам от сянката, да преоткрия и покажа себе си на другите и най-последно да заживея в реалността...

Като избягах от сянката, се освободих от неприятното чувство, че всеки вижда в мен това, което е той самият! Че ме анализира, пречупвайки ме през някаква собствена ментална призма, за да получи приличащо на него отражение. Спрях да се оглеждам в сенките по стените и пода. Започнах да оценявам повече огледалото – в отражението си открих нещо различно от тъмните очертания, които бях свикнала да виждам. Видях себе си на светло, заобиколена от цветове! Видях блясъка в тъмнокафявите си очи. Преоткрих се само за миг, излизайки от рамката на безличната си сянка. Заживях сред хората в реалността, бягайки от самотата на мрачното си уединение.

Разбрах, че няма нищо по-хубаво от това да споделяш и някой да хареса създаденото от теб, което не си оставил да отлежава във времето, а си показал на света, въпреки страха от неодобрение. Това бе едно прекрасно откритие! Бях забравила колко е вдъхновяващо да говориш с друго живо и трезвомислещо същество, а не да чакаш одобрение в мълчанието на своята сянка. Същество, което да се опита да разбере творбата ти без да те съди, че си бил твърде емоционален или пък недостатъчно обвързан с творческия процес! Да ти сподели от личния си опит и да

те увери, че е очарователно да избягаш в света на собственото си творение, където няма сенки и проблеми, страховете и съдници.

Накрая откриваш, че щом се абстрахираш от мисълта за сянката, си изцелен. Оставаш насаме с твоя Рай. Чувстваш се жив и свободен. И ако случайно избягаш за момент и се върнеш към сянката си, осъзнаваш, че тя живее в кошмара на зависимостта, където няма място за теб. Пропиляваш времето си, обръщайки ѝ внимание, вместо целеустремено да гледаш напред. Сянката ти те преследва, но в нея няма нищо красиво, което можеш да преоткриеш.

Започваш да жадуваш за живите образи – твоя и тези на другите хора. Не желаш да прекараш дори миг насаме със сянката си! Тя не е нищо друго освен огледало на страховете, които те преследват! Те са точно като нея – безлични, мрачни и всепоглъщащи, живеещи в свят от идеи и утопии, които те изцеждат. Изсмукват всичко живо, детско и чисто в теб и го превръщат в черна сянка...

Прекрасно е, че човек винаги има право на избор! Далеч от света на страховете и сенките се намира онази така сладка реалност, в която въпреки догмите и предразсъдъците имаш свободата да бъдеш себе си. Да се изразяваш и твориш без страх от неразбиране и неодобрение. Да покажеш същността си, макар да знаеш, че малцина ще я приемат...

Винаги има поне един човек с подобно на твоето мислене, който ще сподели идеите ти и ще те подкрепи в

делата ти. Един човек, едно сърце, една душа – твой вътрешен изцелител и просветлител. Подобно на сянката ти – винаги близо, но за разлика от нея – чувстващ и разбиращ! Споделящ частица от себе си всеки път, когато те дари с усмивка...

ЗИМЕН СЪН

Лъчистобял сняг се сипеше над малкото градче. Малки и големи излизаха навън, протягайки ръце в опити да го прегърнат. Мнозина от тях успяваха и кристалните снежни искрици се стопяваха послушно в обятията им.

Ала докато всички се радваха на първия сняг, тя спеше дълбоко. Събуди се чак следобед и сънено отметна топли-те завивки. Изправи се и с клатушкане стигна до прозоре-ца. Хвана копринената завеса и почти неவிждащо я от-метна настрани. Океан от ярка светлина обля зениците ѝ. Тя се отдръпна сепнато и стисна клепачи. След няколко мига бавно отвори очи. Изчака да свикне напълно със светлината и тогава премреженият ѝ поглед се проясни. Почти мигновено осъзна на какво се дължи яркостта на светлите тонове – най-после беше завалял сняг! В послед-ните няколко седмици това метеорологично явление се бе превърнало в една от най-съкровените ѝ мечти. Не искаше Коледа без сняг. Смяташе, че без него празникът ще бъде кух и празен.

Снежната картина стопли сърцето на младата жена и купища пазени спомени се появиха в ума ѝ. Сети се за

дните, когато бе дете и с нетърпение очакваше зимните празници. През деня си играеше в снега, а вечерите прекарваше до топлата камина, вдъхвайки от аромата на бабините гозби. Завръщането в миналото я окрили. Някакво вълнение се настани в гърдите ѝ и тя не успя да издържи. Затича се към вратата и излезе навън. Вледеняващият студ полази рамената ѝ, докато слънцето кротко плуваше сред вълни от облаци. Но тя не му обърна внимание. Хвърли се смело в снега и зарови лице в снежния пух. Той парливо обгърна лицето ѝ, а студен полъх полази голата ѝ шия. Снежинките започнаха да се трупат върху косата и гърба ѝ, но тя продължаваше да лежи в снега. Дори с риск да замръзне, не помръдваше от мястото си.

През това време в главата ѝ се редуваха образи, думи и картини. Цяла поредица от забравено минало и несбъднато бъдеще. Цяла поредица от грешки и планове – едните непоправени, а другите – неосъществени. Някаква натрапчива мисъл се настани в съзнанието ѝ. Реши, че ще умре – там, под снега, като удавник сред девственото бяло. Дори си представяше как сред снежния гръбнак на двора се издига голяма пряспа. Тази, под която щеше да се намира трупът ѝ! И ако имаше късмет, щяха да я открият напролет, когато пряспата се превърне във вода... Почти вкочанена, продължаваше да лежи върху снежната постеля. Затворила очи, очакваше смъртта да се покаже. Но внезапно, само миг по-късно, младата жена сякаш се роди отново. Студът се замени с топлина. А снегът – с бели чаршафи.

Озова се в леглото си! Сънят ловко я беше излъгал. Отвори очи. Сбърчи нос, отметна завивките и се изправи. С клатушкане се отправи към прозореца. Хвана копринената завеса и рязко я отметна настрани. Пред очите ѝ разцъфна черният мрак на нощта. Вятърът отвън се изви-ваше, разпръсквайки безумно хиляди снежинки. Уличните лампи разпростираха снопове от светлина наоколо, а кучета виеха в далечината.

В този миг ѝ се прииска снегът да изчезне. Бе мечтала за зимна приказка, а не за вледеняващ кошмар. Някъде в далечината чу звън на ламарини. Сепна се! Зимата бе нахлула в малкото градче и свирепа виелица блъскаше от врата на врата.

Момичето събра ръце и благодари на Бог за всичко, което има до този момент. Чувстваше вина. Макар и в съня си, бе пожелала да се откаже от живота, тъгувайки по изгубеното минало. Даже бе копняла за снега, за да го направи свой убиец... Но в тъмната нощ, оглушавана от мразовития вой на вятъра, тя съжали за това.

Реши, че отсега нататък ще гледа само напред, че няма да потъва в мъртвия сняг, а катерейки върховете, ще се стреми към онзи, който се заражда в небесата.

МЕЧТАТЕЛИ

Открихме път под лунната светлина. Видяхме стотици падащи звезди. Съзряхме утрото преди светът да го посрещне. Сбъднахме мечтите си преди да ги осъзнаем напълно и се убедихме, че вчера е днешният спомен, а утре е днешната мечта!

ЗА ПОВЕЧЕ ЧОВЕЧНОСТ И КРАСОТА

*„Този свят е отминаващ сън, когото сънуващият
приема за реалност, докато неочаквано зората
на смъртта го лиши от тази фантазия.“*

Дж. Руми

Дванадесетокласничката Йорданка Делева, която само за три години донесе на СОУ „Хр. Проданов“ най-много награди от национални литературни конкурси (над 28!), събра някои от последните си творби в нова книга. Радостни сме, че можем така да изпратим нашата абитуриентка – празнувайки втората ѝ книга!

Занимавам се повече от 15 години с пишещите деца в **Творческия клуб „Литературен Еверест“**, но помагам в издаването на книги само на онези автори, чието творчество е самобитно и значимо. Убедена съм, че далеч не всеки автор заслужава да бъде публикуван в самостоятелно издание, защото *„Мнозина са звани, но малцина – призвани“* (Лука 14:24). Дани за мен е от „избраните“, чиито разкази и импресии трябва да бъдат издавани и четени, а творчеството ѝ – изследвано и популяризирано. Чета разказите ѝ с интерес, на един дъх. Те ме изумяват с

богатия си език и оригиналната трактовка на вечните човешки проблеми. Запознавайки се постепенно с разнообразното ѝ творчество, се питах как е възможно дете да пише **толкова много и така добре!** Не познавам друго момиче с подобна организация, което успява да бъде не само ученичка, но и журналист, участник в множество конкурси, актьор, доброволец, ангажиран със социални проекти и неуморен плодовит писател, при това – невероятно талантлив! И вече заслужил признание, въпреки младостта си, чрез многото си награди от национални литературни конкурси!

НАГРАДИ НА ЙОРДАНКА ДЕЛЕВА

1. „Чуват ли ме у дома?“ – есе, трето място (Пловдив, 21.11.2011)
2. „Хората – еднакви и различни“ – две есета, първо място (София, 16.12.2011)
3. „За по-добър климат в училище“ – разказ, второ място (София, 16.03.2012)
4. „Аз и интернет“ – есе, второ място (София, 7.03.2012)
5. Йорданка е сред 50-те ученици, наградени в Националния конкурс за есе „Моят силен старт за България започва с...“ на Пощенска банка с чек за 1000 лв (София, 19.04.2012)
6. „Най-синьото вълшебство“ – разказ, второ място (Габрово, 25.04.2012)
7. „Светът през детските очи“ – награда за разказ, (участниците не се класират, Свищов, 20.04.2012)

8. „Копнеж за ученическо творчество“ – награда за два разказа (участниците не се класират, София, 22.04.2012)
9. „С усещане за пролет“ – разказ, първо място (София, 18.05.2012)
10. „Напред, науката е слънце“ – есе, второ място (Ловеч, 18.05.2012)
11. „Четенето е творчество“ – категория от конкурса „Cheti.me в училище“ – есе, първо място (София, 2012)
12. „Как си представям класната стая на бъдещето“ – есе, само 5 наградени от цялата страна, без места (София, 1.06.2012)
13. „Огънят на Орфей“ – два разказа, второ място (Пловдив, 22.06.2012)
14. „Космосът – настояще и бъдеще на човечеството“ – разказ, първо място (София, 4.07.2012)
15. „Състояние на полет“ – награда за млад автор за разказ (Сопот, 8.07.2012 г. – този конкурс не е ученически, а за възрастни!)
16. „1000 стипендии“ на Фондация „Комунитас“ – поощрение за есе (09.2012)
17. „Рождество на Спасителя“ – два разказа, първо място (20.12.2012)
18. „Любовта в нас“ – разказ, втора награда (Варна, 11.02.2013)
19. „Водата – извор на живот“ – първо място за разказ (Бургас, 15.03.2013)
20. „Морето – един различен свят“ – поощрение за разказ (Каварна, 19.04.2013)

21. „Напред и нагоре“, посветен на 70 години от рождението на Христо Проданов – Голямата награда за разказ (19.04.2013)

22. „Копнеж за ученическо творчество“ – за втора година печели награда за разказ (София, 27.04.2013)

23. „Огънят на Орфей“ – поощрение за разказ (Пловдив, 5.07.2013)

24. Международен конкурс „Аз обичам Черно море“ (Несебър) – първа награда за разкази (31.10.2013)

25. „Морето, морето, морето...“ – първа награда за разказ (Варна, 23.11.2013)

26. „Стамен Панчев“ – второ място за разказ (Ботевград, 30.11.2013)

27. „Рождество на Спасителя“ – два разказа, за втора година печели първо място (20.12.2013)

28. „Любовта в нас“ – поощрителна награда за разказ (Варна, февруари, 2014)

ТВОРЕЦЪТ И НЕГОВАТА ПУБЛИКА

Още първата книга на Дани очарова читателите със своята дълбочина и сериозност. **„Денят, в който никой не умира“** се роди през 2012 г. и веднага провокира публиката. Един от почитателите на Дани сподели с учудване, че е преброил думата „смърт“ 19 пъти само в един разказ. (Но нали той е посветен на смъртта!) И попита защо тя не пише повече за любовта, училището и другите младежки теми. (Това е все едно да попиташ черноокия: „Защо

очите ти не са сини?“) За мен остава непонятно как читателите се осмеляват да „управляват“ авторите! Получава се нещо такова: „Абе много хубаво пишеш, ама да беше нещо любовно, чалгаджийско, нещо по така...“ А къде е тук разбирането? От многото срещи с читателската аудитория съм се убедила, че най-активната публика е най-малко запозната с творчеството на автора.

Докато съветваме твореца как да заприлича на нас, пропускаме възможността да обогатим личността си с онова, в което той ни превъзхожда. След като негово височество Читателят не може или не желае да напише сам онова, което иска да чете, нека поне се замисли какво кара творците да пишат! Издаването на препоръки, насоки и директиви относно творчеството е вид скрита критика, тъй като писателят НЕ пише, за да задоволи читателския вкус, освен ако е комерсиален тип (а Дани не е). Писателят пише, за да изрази себе си. Да сподели мислите и откритията си, да разкрие преживяванията си. Да създаде по-съвършен свят, в противовес на дисхармоничната реалност, която ни ранява; да сътвори нещо красиво („Уча се да откривам красотата там, където никой друг не я вижда” – *„Другата реалност“*). Творческият процес е „подвластен“ единствено на свободата! И написаното е ценно, ако звучи автентично, ако ни докосне по магичен начин. Например така:

„Далеч от света на страховете и сенките се намира онази така сладка реалност, в която въпреки догмите и предразсъдъците имаш свободата да бъдеш себе си. Да се изразяваш и твориш без страх от неразбиране и неодо-

брение. Да покажеш същността си, макар да знаеш, че малцина ще я приемат“ („Сянка“).

Но такава е съдбата на твореца – да се усъвършенства и израства всеки ден, благодарение и на срещите със своята публика: „Всяка дарба се оспорва, бездарността е безспорна!“ (Павел Матев). Учители питаха Дани: „Защо толкова тъга и песимизъм има в творбите ти, нали децата трябва да са весели?“ На което тя отговаряше: „Аз така се справям с трудностите – като пиша! Не мога да пиша за щастието, моята тема е смъртта...“ Всъщност смъртта е само една от големите теми в творчеството на Дани. Разбира се, че тя пише и за училището, както и за щастието и любовта. Но силата ѝ се проявява в способността да види и смъртта като щастие! (напр. в един от любимите ми разкази „Лъч на милосърдие“).

Веднъж, когато Дани прочете тази история (за тъжния живот и спасителната, милостива смърт на кучето Съни), слушателите се разплакаха. Вероятно защото самотата и страданието на кучето, причинени от човешки същества, са точно като нашите. Луната помогна на изстрадалото куче, но ще помогне ли някой на хората, неразбиращи жестокостта и безсърдечието си? Ще заслужат ли някога и техните души спасение? Ще получат ли обичта и свободата, които Вселената подари на Съни в отговор на нейното смирение и благодарност? И що за свят е нашият, щом животните в него са по-близо до Бога от нас... Авторката, майсторски боравейки с контрастите, ни подтиква да потърсим своя отговор на тези най-същностни екси-

стенциални въпроси, тръгвайки от една обикновена случка от нашето ежедневие...

Възхитително е, че Дани не се притеснява да изследва отбягваната от всички тема за смъртта, преодолявайки социалното табу! В първата си книга тя видя Смъртта като мъж – босът на босовете, при това така описа неговите мечти и терзания, че ни накара да му съчувстваме. Не проблем, а достойнство е умението на това смело момиче, създаващо внушителни образи, да атакува господстващите предразсъдъци в обществото ни!

За мен като психолог обаче е проблем обстоятелството, че повечето хора избягват да мислят за смъртта и дори да изричат тази дума! Подобно на щраусите, криещи главите си в пясъка с убеждението, че щом не виждат опасността, и тя няма да ги види. Всъщност нали досегът до смъртта, мисълта и предчувствието за неизбежния все някога край ни помагат да оценим истински Живота и да открием Вечното Начало, откъдето той извира... Тогава разбираме, че живот и смърт се сливат, като празнуването на смъртта се превръща в края на съществуването ѝ.

СТРАДАНИЕТО, САМОТАТА И СМЪРТТА

Централно място в творчеството на младата писателка заемат темите за самотата, смъртта и превъзможването им в пътя на душите. Дани открива смисъла и в най-дълбокото страдание, но го описва така красиво, че ти се иска да го преживееш отново! Когато се сблъскаме с болката,

ние я споделяме с приятелите си, оплакваме се от нея или я изплакваме, а понякога отричаме съществуването ѝ, зачерквайки я упорито от съзнанието си. Докато Дани я шлифова и ни я подарява като разтърсващо душите ни слово в прекрасните си разкази.

Вероятно всеки би желал да срещне своята смърт като красиво бяло привидение, отвеждащо душата му с танц във висините („Жената в бяло“). Но може би такава смърт заслужават само изстрадалите, запазили чистотата си души... Самотният ослепял старец, изживяващ последните години от живота си в старчески дом, „не знае къде е, нито колко е часът. Няма роднини и близки, на които да се обади. Единствената му утеха е котката, която сякаш от нищото се бе появила, за да направи нощта му по-малко тревожна.“ Все пак той проглежда за красивата жена в бяло, даряваща го с нов живот, като само ние разбираме, че „неговата смърт бе бяла... бяло нежно привидение, което единствено спря до него в онази мрачна януарска нощ.“

Не само тук Дани внушава, че самотата и краят могат да се превърнат в прекрасно начало. В друга любима за мен творба („Кръговрат“) момичето търси магичния дъб от своето детство и избира да изгори заедно с него, вместо да го загуби. Каква прекрасна метафора на миналото, обречено да се прероди във великото Сега! Наистина трябва да умре онова, което е неспособно да се промени, защото животът е вечно движение. Дани осъжда на смърт застиналостта, празното живуркане и инертността, за да намери истинския, пълнокръвен живот без зависимости –

свободата **да бъдеш!** („Чувствах се като феникс, възроден от пепелта на миналото, за да се докосне до същността на настоящето.“)

Смъртта, след като си изпълнил човешкия си дълг, макар и трагична, е достойна и приемлива. Да умреш, подкрепяйки живота, таланта и изкуството е велико, защото оставяш незабравима следа („*Мечти по струните*“). Но Дани ни сблъсква и с грозното лице на смъртта – гларусът и рибата загиват в петролния разлив заради човешкото безумие и страшните им фигури тежат като обвинения към нашата съвест („*Смъртта на гларуса*“). По друг начин изглежда и смъртта на малкото птиче, изоставено от майка си заради счупеното ѝ крилце („*Гнездото на червеношията*“). Нито човешкото съчувствие (но и бездействие), нито безсилието и страданието на пострадалата червеношияка могат да надмогнат ужаса от смъртта. Дори красивото прасковено дръвче изсъхва, поразено от греха – да бъдеш неволен съучастник, макар и напълно безпомощен, в гибелта на самотното птиченце. Тук виждаме смъртта като колосална стихия, помитаща живота, красотата и любовта и опустошаваща душите.

Донякъде комичното очакване на апокалипсиса в „*Начало след края*“ се превръща изненадващо в най-ценния човешки дар – душевната близост. В стила на магическия реализъм абсурдността ни води към почитането и тържеството на истинската, вечна реалност на Живота. В „*Зимен сън*“ героинята изпитва чувство за вина поради пожеланото от нея, макар и насън, самоубийство. Тя преживява катарзис, като благодари на Бога за своето

минало и се обръща смело към бъдещето, превръщайки го в мистично настояще.

ДУШАТА И НЕЙНАТА СЯНКА

Толкова много душа има в творчеството на Дани, че си струва цитати от нейни творби да влязат в учебниците по психология! Днес, когато е модерно да засипваш читателите с цинизми или да оригиналничиш с неразбираеми и за самия теб безсмислици, Дани изследва дълбините на душата си и ни омайва с безценните ѝ съкровища. Душа без маска, търсеца красотата във всичко! Тя може да живее само като вдишва свободата на небето, защото природата ѝ е светлинна. „Искам да се слея с небесата! Да бъда високо в небесната шир, да се наслаждавам на полета на моята душа, докато тялото ми ме гледа от върха на най-високата скала“ („*Полет из мечтите*“).

Противопоставянето между материята и духа се възобновява непрекъснато, но след като си познал единението с душата си, вече не го преживяваш така болезнено. В разказа с най-много остроумни изрази и усмивки „*Мисия невъзможна: почистване*“ авторката напомня, че „ако подредиш физическия свят за сметка на духовния, плащаш цената да се чувстваш като другите: външно перфектен, а вътрешно посвоему – дефектен“.

За изненада на някои от критиците, според които Дани е твърде мрачна, ще цитирам и други нейни разкази: „Накрая праметна фотоапарата през шия и той застана на

гърдите ѝ като малко кенгуру, подаващо се от торбичката на майка си“ („*Полет от върха*“); „Вечерта страстно галеше своите заспали чедата... докато самата тя не заспа“ („*Кръговрат*“); „Искам да прегърна пълната свобода в моя прекрасен и далечен дом – небето. Искам онова така търсено спокойствие и знам, че е там – остава само да му отида на гости. Едно приятелско гостуване, дълго колкото един човешки живот... повече не искам!“ („*Полет из мечтите*“).

Душата на поета е обширна като вселената и тялото не може да я побере и задържи дълго в собствените си граници, затова понякога той я преживява като различна от него самия: „Взех с мен само душата си“; „Бях сама под мрачното небе в компания с душата си“ („*Светлина и мрак*“). Но понякога изцяло се отъждествява с нея: „Почувствах се сама в нищото – изгубена душа в бездушното пространство“ (*пак там*).

Най-висше състояние е сливането с душата в миговете на творчество, изповядано по ненадминат начин в друга знаменателна за мен творба „*Очите на поета*“: „Творецът най-после бе постигнал своята най-висша цел – да прогледне, и бе достигнал себе си... надниквайки в онзи мъничък свят под клепачите си... За кратък миг поетът бе станал художник на собствената си душа.“ Но за да познаеш върховното щастие на творческото осъществяване, трябва да минеш през самотата, страданието и дори смъртта. „Самотата се впиваше като свиреп ястреб и яростно разкъсваше душата му парче по парче. Обикновено тъмните ъгли в килера на съзнанието му бяха

толкова много, че той сам се губеше в тях“ („Начало след края“). Старият бездомник влиза в колибката си от кашони, покривайки се с „фино одеяло от душевни кръпки, малко дрипи от мъртви надежди и парцали от болезнени спомени“ („Спасението“). И този разказ е в духа на християнския завет, че „и най-грешните души заслужават спасение“.

Неизбежно е запознанството на човека със своята Сянка (Дани пише това, без да е чела или чувала за Юнг!). Сянката, която „стоеше зад гърба ми като ангел хранител, ала бе обгърната от тайнственост и мрак като истински демон. Тази тайнствена спътница никога не бе разговаряла с мен, но въпреки това я чувствах близка“ („Сянка“). „Тя не е нищо друго освен огледало на страховете, които те преследват! Те са точно като нея – безлични, мрачни и всепоглъщащи, живеещи в свят от идеи и утопии, които те изцеждат. Изсмукват всичко живо, детско и чисто в теб и го превръщат в черна сянка.“ Затова „накрая откриваш, че щом се абстрахираш от мисълта за сянката, си изцелен. Оставаш насаме с твоя Рай. Чувстваш се жив и свободен.“

Едва след пречистването и сблъсъка с мрака, едва след като намериш себе си, оценяваш „разкоша на човешкото общуване“: „Винаги има поне един човек с подобно на твоето мислене, който ще сподели идеите ти и ще те подкрепи в делата ти. Един човек, едно сърце, една душа – твой вътрешен изцелител и просветлител. Подобно на сянката ти – винаги близо, но за разлика от нея – чувстващ и разбиращ! Споделящ частица от себе си всеки път, когато те дари с усмивка...“ Изкуството да общуваш

истински с другите е необходимо и за да постигнеш собствена си цялост: „Душата му бе раздробена на хиляди парченца, защото не се бе разкрил пред никого и бе останал сам. Нямахме как да залепи останките и щеше да напусне света с огорчение и омраза не към някой друг, а към себе си“ („Начало на края“).

И все пак щастието на поета, щастието на човека е в умението му да бъде „насаме с истинската си същност... да бъде истински в реалността... Не трябваше да се доказва пред никого – достатъчно му бе, че за пръв път показва себе си без нито една маска“, разкривайки на света „**душата си – своя най-голям шедьовър!**“ („Очите на поета“).

ВДЪХНОВЕНИЕТО И ТРАНСФОРМАЦИЯТА

Темите за вдъхновението, творчеството и **другата реалност** – така необходима на душите ни, за да оцелеят в тази, са също разгледани по неповторим начин в разказите на Дани. „Опитах да разбера къде е границата между нормалност и лудост... и каква е разликата между бленуваната и чистата реалност. Дали ние, хората, не сме просто сънуващи реалност, или пък сънуваме в реалността?“ („Илюзионна реалност“). С всяка своя творба авторката доказва, че борбата за свобода и процесът на трансформация и духовно извисяване минават през срещата с мрака и сянката, дори и през смъртта. При това не се притеснява да изследва и признае собствения порив към смъртта, а това го могат само силните, честни, големи

личности („Кръговрат“, „Зимен сън“, „Очите на поета“, „Полет от върха“).

След титаничната борба с Тъмнината (а „когато попаднеш в мрака, ти сам ставаш мрак“), творецът открива Небето – истинския дом на душата му. „Летя отвъд времето и пространството. Блуждая във вечността, гмурната дълбоко в дълбините на вдъхновението. Плувам в ума си! Не съществувам... просто се рея далеч от този свят, от мизерията на извратените умове, от болката и нищетата. Летя и се сливам с пространството в опит да просъществувам другаде, където само аз сътворявам света около мен“ („Творец на светове“).

Благодарим ти, Дани, за сътвореното досега! Не спирай да създаваш и да пишеш за световите, от които всички се нуждаем!

30.04.2014 г.

Росица Иванова, психолог

СЪДЪРЖАНИЕ

ЗА ДАНИ	5
МЕЧТИ ПО СТРУНИТЕ.....	7
КРЪГОВРАТ	17
СМЪРТТА НА ГЛАРУСА.....	22
ПОЛЕТ ИЗ МЕЧТИТЕ.....	26
ДРУГАТА РЕАЛНОСТ	27
ЛЪЧ НА МИЛОСЪРДИЕ	30
СВЕТЛИНА И МРАК	35
ГНЕЗДОТО НА ЧЕРВЕНОШИЙКАТА	39
ОЧИТЕ НА ПОЕТА.....	43
МАСКАРАД НА ЧЕСТНОСТТА.....	47
ЖЕНАТА В БЯЛО.....	48
ОТШЕЛНИК	52
СПАСЕНИЕТО	53
БЕГЛЕЦ.....	58
ИЛЮЗИОННА РЕАЛНОСТ	59
ТВОРЕЦ НА СВЕТОВЕ	65
НАЧАЛО СЛЕД КРАЯ	66
МИСИЯ НЕВЪЗМОЖНА: ПОЧИСТВАНЕ.....	75
ПОЛЕТ ОТ ВЪРХА.....	79
СЯНКА	88
ЗИМЕН СЪН	92
МЕЧТАТЕЛИ	95
ЗА ПОВЕЧЕ ЧОВЕЧНОСТ И КРАСОТА	97
СЪДЪРЖАНИЕ	111

ЙОРДАНКА ДЕЛЕВА
МЕЧТИ ПО СТРУНИТЕ

Редактор:
Росица Иванова

Корица:
Йорданка Делева
Предпечатна подготовка:
Наталия Попова

Печат:
„Ганком Принт” ООД – Карлово
Тираж: 300 броя